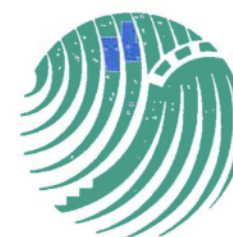

005935

Het kokkelbestand in de
Oosterschelde, de Westerschelde,
de Waddenzee en de Voordelta in
het voorjaar van 1998

M.R. van Stralen en J.J. Kesteloo-Hendrikse

rivo-dlo

Dienst Landbouwkundig Onderzoek
Rijksinstituut voor Visserijonderzoek

RAPPORT C020/98
augustus 1998

DLO-Rijksinstituut voor Visserijonderzoek

Postbus 68
1970 AB IJmuiden
Tel.: 0255 564646
Fax.: 0255 564644

Internet:postkamer@rivo.dlo.nl

Postbus 77
4400 AB Yerseke
Tel.: 0113 572781
Fax.: 0113 573477

RIVO-DLO Rapport

Nummer: C020/98

Het kokkelbestand in de Oosterschelde, de Westerschelde, de Waddenzee en de Voordelta in het voorjaar van 1998

M.R. van Stralen en J.J. Kesteloo-Hendrikse

Opdrachtgever: Ministerie van Landbouw Natuurbeheer en Visserij
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Project nummer: 75000-99-06

Contract nummer: ~

Akkoord: A.C. Smaal
waarnemend afdelingshoofd

Handtekening:

Datum: augustus1998

Aantal exemplaren: 45
Aantal pagina's: 42
Aantal tabellen: 11
Aantal figuren: 19
Aantal bijlagen: 0

De Directie van het RIVO-DLO is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van het RIVO-DLO; opdrachtgever vrijwaart het RIVO-DLO van aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets van dit rapport mag weergegeven en/of gepubliceerd worden, gefotokopieerd of op enige andere manier zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

Inhoudsopgave:

Inhoudsopgave: 2

Samenvatting.....3

1 Inleiding 4

2 Materiaal en methoden.....4

3 Resultaten.....6

3.1 Het kokkelbestand in de Oosterschelde: 6

3.2 Het kokkelbestand in de Westerschelde 7

3.3 Het kokkelbestand in de Waddenzee 8

3.4 Het kokkelbestand in de Voordelta 9

3.5 Het bestand nonnetjes en mosselen 9

4 Discussie en Conclusies 10

5 Literatuur 12

6 Lijst van figuren en tabellen.....13

7 Figuren en tabellen.....14

Samenvatting

Sinds 1990 wordt elk voorjaar het kokkelbestand (*Cerastoderma edule*) in de Oosterschelde, Westerschelde en Waddenzee geïnventariseerd. Het onderzoek heeft tot doel inzicht te krijgen in de vangstmogelijkheden voor de visserij in het najaar en het voedselaanbod voor vogels in de daaropvolgende winter. Daarbij worden zowel de gebieden onderzocht die permanent gesloten zijn voor mechanische kokkelvisserij (gesloten gebieden Structuurnota, gebieden in eigendom van Natuurmonumenten, mosselpercelen en het gebied binnen 100 m vanaf de kust) als de gebieden die bij een voldoende aanbod van voedsel voor vogels wel toegankelijk zijn voor kokkelvisserij.

Dit jaar is daarbij een nieuwe monstertechniek succesvol toegepast. Deze techniek is ook geschikt voor het kwantitatief bemonsteren van mosselen. De gebruikte proefopzet en daarin onderscheidde strata blijkt in de Waddenzee evenwel ontoereikend voor het maken van bestandsschattingen van mosselen.

De totale hoeveelheid kokkels die in het voorjaar is aangetroffen bedraagt voor de Oosterschelde, de Westerschelde en de Waddenzee respectievelijk 11.500, 11.000 en 320.000 ton versgewicht, waaruit een kokkelbiomassa in het najaar kan worden berekend van 2.900, 5.000 en 145.000 ton vlees. Het bestand 1-jarige kokkels is hierbij van doorslaggevende betekenis, in de Oosterschelde is deze relatief laag.

Uitgaande van een minimaal vereiste dichtheid voor vogels en vissers van 50 kokkels/m² is in het najaar in de gehele Oosterschelde, de Westerschelde en de Waddenzee respectievelijk 890, 4.300 en 115.500 ton vlees in oogstbare hoeveelheden aanwezig.

Voor de Oosterschelde is dat minder dan 60 procent van de voedselbehoefte van vogels in dit gebied (2.040 ton kokkelvlees). In de Waddenzee in de permanent gesloten gebieden is in het najaar naar verwachting 42.000 ton kokkelvlees aanwezig in dichtheden boven 50 kokkels/m². De voedselbehoefte van vogels bedraagt in de Waddenzee 12.600 ton kokkelvlees.

De totale biomassa van nonnetjes (*Macoma balthica*) in de Oosterschelde, de Westerschelde en de Waddenzee bedroeg in het voorjaar respectievelijk 800, 2.200 en 50.000 ton versgewicht.

De hoeveelheid mosselen (*Mytilus edulis*) in de onderzochte intergetijdegebieden in de Oosterschelde is geschat op 3.000 ton versgewicht, waarvan 2.300 ton werd aangetroffen op monsterpunten op kweekpercelen. In de Westerschelde zijn wilde mosselen aangetroffen op één monsterpunt, totaal 1.300 ton. Op droogvallende platen in de Waddenzee is minimaal 9.100 ton wilde mosselen aanwezig.

Tijdens bestandsopnamen van schelpdieren in de Voordelta en de kustzone van de Noordzee zijn in 1998 geen kokkels aangetroffen, uitgezonderd de monding van het Haringvliet. Visbare dichtheden bleken daar echter niet aanwezig.

1 Inleiding

In opdracht van het ministerie van LNV wordt sinds 1990 jaarlijks het kokkelbestand (*Cerastoderma edule*) in de Oosterschelde, de Westerschelde en de Waddenzee geïnventariseerd. Het onderzoek heeft tot doel inzicht te krijgen in de oogstbare hoeveelheden kokkelvlees voor de visserij in het najaar en in het voedselaanbod voor vogels in de daaropvolgende winter. De resultaten van de inventarisatie in het voorjaar van 1998 worden in voorliggend rapport behandeld.

Dit jaar is in de Waddenzee een nieuw monstertuig gebruikt, gebaseerd op een bestaande zuigkor voor de kokkelvisserij. Dit tuig is zodanig aangepast dat per monsterpunt een oppervlak van 0.4 m² wordt bevist tot een diepte van 10 cm in de bodem. Voordelen van dit tuig zijn dat dit ook bij slechte weersomstandigheden gebruikt kan worden en de bemonstering lichamelijk minder belastend is. Omdat met dit tuig ook mosselen kwantitatief kunnen worden bemonsterd is de proefopzet zodanig aangepast dat de verzamelde data zich ook lenen voor biomassaschattingen van deze soort. Tot op heden werden mosselen in aparte surveys geïnventariseerd. De gewijzigde proefopzet houdt in dat, net als voor kokkels, de gebieden waar mosselen kunnen worden verwacht intensiever zijn bemonsterd. Omdat met dit tuig dieper in de bodem kan worden gemonsterd dan met het kokkelschepje kunnen diep levende soorten als mesheften, strandgapers en platte slijkgapers beter bemonsterd worden. In hoeverre het nieuwe tuig inderdaad geschikt is voor kwantitatieve bestandsschattingen van deze soorten zal in de praktijk verder moeten blijken. Dit jaar wordt daarbij gezien als een eerste testjaar.

De bemonstering van de Oosterschelde en de Waddenzee wordt in samenwerking met het RIVO uitgevoerd door medewerkers van de directie Visserijen en de directies Noord en Noord-West afdeling Natuur. De verwerking van de verzamelde gegevens en de inventarisatie van de Westerschelde zijn uitgevoerd door het RIVO-DLO.

Net als in 1997 zijn ook in 1998 voor het onderzoek kokkelvaartuigen beschikbaar gesteld door de kokkelsector. Gebruik is gemaakt van de vaartuigen YE 42 en TX 53, welke met eerder genoemd tuig actief zijn geweest in de Waddenzee.

2 Materiaal en methoden

De bemonsteringen in de Oosterschelde zijn uitgevoerd in de maand mei, in de Westerschelde en in de Waddenzee is gestart met de inventarisatie in de laatste week van april, het onderzoek in deze gebieden is afgerond eind mei 1998.

Voor de bemonstering vanaf kokkelschepen in de Waddenzee is dit voorjaar een aangepaste kokkelkor ontwikkeld. Met de kor wordt een bodemoppervlak van 2 meter lang, 20 centimeter breed bemonsterd. Per monsterpunt wordt dus 0.4 m² bevist. De kor graaft daarbij 10 centimeter diep. Tijdens deze bemonsteringen is een deel van de

monsterpunten te voet bezocht. Redenen daarvoor zijn dat ook de de laagwaterperiode efficient kan worden benut en -mede als gevolg van lage waterstanden tijdens de survey- sommige monsterpunten ook tijdens hoog water niet varend bemonsterd konden worden. Bij bemonsteringen te voet is gebruik gemaakt van hand GPS-apparatuur en zijn bemonsterde oppervlakten (0.1 m²) bepaald met een metalen raam met dit oppervlak. In de Oosterschelde en Westerschelde zijn alle monsters net als in voorgaande jaren genomen met het kokkelschepje.

De Waddenzee en Westerschelde zijn net als in 1997 gestratificeerd bemonsterd. Bij het opstellen van het monsterprogramma is ondermeer gebruik gemaakt van de resultaten van een inventarisatie door de kokkelsector direkt voorafgaand aan de RIVO-inventarisatie. Het monsterprogramma omvat noord-zuid lopende raaien. De onderlinge afstand tussen de monsterpunten op een raai bedraagt 0.25 geografische minuut (= 463 meter). Stratificering heeft betrekking op de afstand tussen de raaien, waarbij, voor het bemonsteren van de kokkels, drie strata worden onderscheiden. Ten behoeve van de mosselinventarisatie is een vierde stratum toegevoegd:

I In dit stratum is de afstand tussen de raaien 0.5 geografische minuten (ca 570 meter), oftewel een gemiddelde monsterdichtheid van één monster per 26.4 ha. Dit stratum omvat het gedeelte van de Waddenzee waar door de kokkelsector in het voorjaar van 1998 kokkelbanken met dichtheden boven 200 tot 500 kokkels/m² zijn aangetroffen, de gehele Oosterschelde en het Westelijk deel van de Westerschelde.

II De afstand tussen de bemonsterde raaien is in dit stratum 1 geografische minuut (ca 1140 meter), overeenkomend met één monster per 52.8 ha. In 1998 is dit startum van toepassing op het gedeelte van de Waddenzee waar kokkels zijn aangetroffen maar nog niet zijn toegewezen aan stratum I en voor het oostelijk gedeelte van de Westerschelde.

III De afstand tussen de raaien in dit stratum is 4 geografische minuten (ca 4560 meter) en is van toepassing voor het resterende gedeelte van de Waddenzee. De monsterdichtheid in dit stratum is één punt per 211 ha.

M Ten behoeve van de bestandsschattingen van mosselen is in gebieden waar mosselen werden verwacht het grid ten opzichte van stratum I nog verder verdicht, overeenkomend met een monsterdichtheid van één monsterpunt per 6.7 ha. De raaien in dit stratum liggen daarbij 0.25 geografische minuten (ca 285meter) uit elkaar en de punten op deze raaien 1/8 minuut (=231 m).

In de berekeningen is onderscheid gemaakt tussen gebieden waarvan bij voorbaat al duidelijk is dat deze niet worden opengesteld voor de visserij op kokkels, en de gebieden, welke bij voldoende voedselaanbod voor vogels wel kunnen worden opengesteld voor kokkelvisserij.

De gesloten gebieden zijn:

- permanent gesloten gebieden zoals aangegeven in de Structuurnota
- het gebied ten oosten van Texel, voorzover eigendom van Natuurmonumenten.
- mosselkweekpercelen, inclusief het gebied daarom heen ("100m-lijn").
- gebied dat binnen een afstand van 100m vanaf dijken en landaanwinningswerken ligt.

Verder is voor de Waddenzee onderscheid gemaakt tussen wel en niet droogvallende gebieden. Voor de Oosterschelde en Westerschelde is dit achterwege gebleven omdat in het sublitoraal, voorzover bemonsterd, nauwelijks kokkels zijn aangetroffen.

De ligging van de monsterlocaties en de onderscheide gebieden is voor de Oosterschelde, de Westerschelde en de Waddenzee aangegeven in figuur 1, 2 en 3.

In de berekeningen van de te verwachten bestanden kokkels in het najaar is uitgegaan van de gemiddelde groei en sterfte van deze leeftijdsgroepen, zoals aangegeven in tabel 3. Er is gecorrigeerd voor de datum van monsternamen. De bij het onderzoek aangetroffen kokkeltjes van enkele mm's zonder zichtbare groeiranden worden aangemerkt als nuljarig, het is niet bekend of deze kokkeltjes afkomstig zijn van een vroege broedval 1998 of een late broedval in het najaar van 1997. Bij de berekening van de hoeveelheid kokkels die in het najaar zou kunnen worden geoogst door vissers en/of vogels zijn deze kokkeltjes buiten beschouwing gelaten. Deze dieren blijken in het najaar in het algemeen nog te klein om te kunnen worden opgevisst, danwel te dienen als voedselbron voor met name scholeksters. Voor de omrekening van versgewichten naar hoeveelheden kokkelvlees is steeds uitgegaan van een gemiddeld vleespercentage van 15%.

Van nonnetjes (*Macoma balthica*) en mosselen (*Mytilus edulis*) worden de bestandsgroottes gepresenteerd in versgewichten zoals die zijn aangetroffen tijdens de inventarisaties in het voorjaar. Extrapolaties naar bestandsgroottes in het najaar hebben niet plaatsgevonden.

Voor een verdere beschrijving van de in dit rapport gebruikte methoden wordt verwezen naar het bestandsonderzoek in 1990 (Van Stralen, 1990).

3 Resultaten

3.1 Het kokkelbestand in de Oosterschelde

In de figuren 4 en 5 is de verspreiding in het voorjaar van één-en meerjarige kokkels in de Oosterschelde weergegeven in aantallen/m² en grammen/m².

De totale kokkelbiomassa in de Oosterschelde bedroeg ten tijde van de bemonstering 11.500 ton versgewicht (tabel 4). Uitgaande van de uitgevoerde extrapolaties per leeftijdsklasse kokkels neemt deze hoeveelheid tot in het najaar van 1998 toe tot ruim 19.000 ton versgewicht (tabel 4, kolom 5). Bij een gemiddeld vleesgehalte van kokkels van 15 procent komt dat overeen met een bestand van 2.900 ton kokkelvlees. In het voorjaar van 1997 was het totale kokkelbestand 8.500 ton versgewicht.

In onderstaande tabel (kolom 4) is voor de verschillende gebieden in de Oosterschelde de oogstbare hoeveelheid kokkelvlees berekend, dwz. de hoeveelheid vlees die kan worden geoogst wanneer vogels danwel vissers de dichtheden in kokkelbanken verlagen tot een einddichtheid van 50 kokkels/m².

Deze tabel is afgeleid uit tabel 5 en 6, waarin voor de wel en niet toegankelijke gebieden de oogstbare hoeveelheid kokkelvlees is berekend in relatie tot een range van einddichtheden van het kokkelbestand. De nuljarige kokkeltjes zijn daarbij buitenbeschouwing gelaten. In de gehele Oosterschelde blijkt in het najaar 890 ton kokkelvlees voor te komen in dichtheden boven 50 kokkels/m². Dit is minder dan de voedselbehoefte van vogels in dit gebied (3.400 ton) danwel 60% daarvan (2040 ton).

kolom	betekenis:		
1 2 3 4	Gebied, SN=Structuurnota, NM=Natuurmonumenten Daarin totale aanwezige bestand aan kokkels in metrische tonnen versgewicht in september in de Oosterschelde Gedeelte dat daarvan oogstbaar is bij een dichtheid van 50 kokkels/m ² Oogst in tonnen kokkelvlees		
1	2	3	4
Gebied	B.aanw. vers	B.oogstb. vers	B.oogstb. vlees
niet toegankelijke gebieden :			
SN percelen 100m lijn totaal	3996 2015 951 6961	1587 376 648 2611	238 57 97 392
toegankelijke gebieden :			
onverhuurd	11858	3319	498
totaal Oosterschelde :			
alle monsterpunten	18819	5930	890

tabel 1: Het kokkelbestand en oogstbare gedeelten daarvan in gesloten en open gebieden in de Oosterschelde. Nuljarige kokkels zijn in deze tabel buiten beschouwing gelaten.

3.2 Het kokkelbestand in de Westerschelde

In figuur 6 resp. figuur 7 is de verspreiding van één- en meerjarige kokkels in aantallen/m² en grammen/m² in de Westerschelde weergegeven.

De totale kokkelbiomassa in de Westerschelde bedroeg tijdens bemonstering in het voorjaar van 1998 11.000 ton versgewicht. In september zal dat naar verwachting zijn toegenomen tot bijna 34.000 ton versgewicht (tabel 7 kolom 5).
Uitgaande van 50 kokkels/m² als minimaal vereiste dichtheid voor visserij c.q. vogels, is de oogstbare hoeveelheid kokkelvlees in september geschat op iets meer dan 4.300 ton kokkelvlees (tabel 8). Van deze oogstbare hoeveelheid ligt 570 ton in de gesloten gebieden in het kader van het Beleidplan Westerschelde. In het voorjaar van 1997 was de totale oogstbare hoeveelheid kokkelvlees in de Westerschelde 780 ton.

3.3 Het kokkelbestand in de Waddenzee

In de figuren 8 t/m 11 is de verspreiding van kokkels in aantallen/m² en grammen/m² in het voorjaar de Waddenzee weergegeven.

De totale kokkelbiomassa in de Waddenzee bedroeg bij de bemonstering in het voorjaar van 1998 iets meer dan 320.000 ton versgewicht (tabel 9). In het voorjaar van 1997 was dat 29.000 ton.
In tabel 9 (kolom 5) is de geschatte omvang berekend van het kokkelbestand in de Waddenzee in september 1998. Naar verwachting zal de totale kokkelbiomassa in het najaar circa 970.000 ton versgewicht bedragen, hetgeen uitgaande van een gemiddeld vleesgehalte van 15 procent overeen komt met 145.000 ton kokkelvlees.

In onderstaande tabel is in kolom 4 voor de gesloten en open gebieden de oogstbare hoeveelheid kokkelvlees berekend die voorkomt in dichtheden boven 50 kokkels/m². In de niet toegankelijke gebieden (Structuurnota, Natuurmonumenten, percelen en binnen de 100m-lijn) ligt totaal 42.000 ton oogstbaar kokkelvlees in dergelijke dichtheden. In de gebieden in de Waddenzee, die bij voldoende voedselaanbod voor de vogels open gesteld worden voor kokkelvisserij, is dat 73.500 ton vlees. Hiervan is 5.100 ton kokkelvlees aanwezig in het sublitoraal.

In tabel 10, 11 en 12 is voor resp. de droogvallende en niet droogvallende toegankelijke gebieden en de permanent gesloten gebieden in de Waddenzee de oogstbare hoeveelheid kokkelvlees berekend als functie van ook andere dichtheden waarbij de visserij zou kunnen worden gestaakt.

kolom	betekenis:		
1 2 3 4	Gebied, SN=Structuurnota en NM=Natuurmonumenten. Daarin het totale aanwezige bestand aan kokkels in metrische tonnen versgewicht in september in de Waddenzee Gedeelte dat daarvan oogstbaar is bij een dichtheid van 50 kokkels/m ² Oogst in tonnen kokkelvlees		
1	2	3	4
Gebied	B.aanw. vers	B.oogstb. vers	B.oogstb. vlees
niet toegankelijk gebieden :			
SN+NM 100m lijn	334841 2493	278603 1480	41790 222
totaal	337334	280083	42012
toegankelijke gebieden :			
onverhuurd/droog onverhuurd/diep	574165 54919	455250 34466	68287 5170
totaal	629084	489715.5	73457
totaal Waddenzee :			
alle monsterpunten	966418	769799	115470

Tabel 2: Het kokkelbestand en oogstbare gedeelten daarvan in gesloten en open gebieden in de Waddenzee . Nuljarige kokkels zijn buiten beschouwing gelaten.

3.4 Het kokkelbestand in de Voordelta en kustzone van de Noordzee

Inventarisatie van kokkels in de Voordelta en kustzone vindt jaarlijks plaats in het kader van een algemene survey van schelpdieren in deze gebieden (Creaymeersch, in prep.). In 1998 zijn net als in voorgaande jaren alleen kokkels aangetroffen in de monding van het Haringvliet. Het gaat daarbij om kleine hoeveelheden. De gegevens van de survey in 1998 moeten nog worden uitgewerkt zodat op dit moment nog geen bestandsschattingen gegeven kunnen worden.

3.5 Het bestand nonnetjes en mosselen

Op de droogvallende platen in de Oosterschelde is het totale bestand aan nonnetjes geschat op 800 ton versgewicht, dat is ruim 3 keer zo veel als in het voorjaar van 1997 (225 ton).

In de Oosterschelde zijn op 11 monsterpunten mosselen aangetroffen, overeenkomend met een bestand op droogvallende platen van ruim 3.000 ton versgewicht mosselen. 2.300 ton daarvan bleek aanwezig op kweekpercelen.

De biomassa nonnetjes in de Westerschelde is geschat ruim 2.200 ton versgewicht. Mosselen zijn in de Westerschelde aangetroffen op slechts één locatie, wat omgerekend zou corresponderen met een bestand van 1.300 ton.

In het onderzochte gebied in de Waddenzee is een bestand van 50.000 ton versgewicht nonnetjes aangetroffen en ligt daarmee in de zelfde orde van grootte als in voorgaande jaren.

Op droogvallende platen in de Waddenzee zijn op 226 monsterpunten mosselen aangetroffen, waarvan 125 monsterpunten in het specifiek voor het voorkomen van mosselbanken onderscheidde stratum M. Binnen dit stratum is omgerekend 7.300 ton versgewicht aan mosselen aanwezig. De dichtheden op monsterpunten met mosselen in de overige strata waren in het algemeen laag, een enkele uitzondering daargelaten. Deze "uitzonderingen" werken echter sterk door in de bestandsschattingen doordat zij behoren tot het minst intensief bemonsterde stratum III. Worden deze monsterpunten, conform de proefopzet gewogen naar de onderscheidde strata meegerekend dan zou er in de Waddenzee als geheel 54.000 ton mosselen op droogvallende platen aanwezig zijn. Oftewel zou er 86% van het mosselbestand liggen in de gebieden waar juist geen mosselen verwacht werden, hetgeen er toe leidt dat afgevraagd moet worden in hoeverre de gebruikte opzet wel geschikt is voor het leveren van een bestandsschatting van mosselen. In de discussie wordt hier verder op ingegaan.

Van het geïnventariseerde kokkelbestand bleek overigens 77% aanwezig in de strata (I & II) waar kokkels werden verwacht.

4 Discussie en Conclusies

Bruikbaarheid nieuwe monstertuig

Het ontwikkelde monstertuig blijkt goed bruikbaar voor de inventarisatie van kokkels. Ondanks de ongunstige weersomstandigheden (oosten wind met verlagingen als resultaat) is gebleken dat in korte tijd grote aantallen monsterpunten efficiënt bemonsterd kunnen worden. Problemen zijn er lokaal wel met breuk van kokkels, wat kan leiden tot onderschattingen van het bestand. Technische verbeteringen aan het tuig lijken op dit vlak evenwel goed mogelijk. Een alternatief is dat hele en beschadigde dieren uit het monster apart worden geteld en alleen de hele dieren gebruikt worden voor het bepalen van het gewicht van individuele kokkels, op basis waarvan alsnog een van breukpercentages onafhankelijke biomassa berekend kan worden.

Meer zorgen baart de bemonstering van dieplevende schelpdieren. De indruk bestaat dat mesheften ook met dit tuig niet kwantitatief kunnen worden bemonsterd. Met name adulte dieren zitten zo diep en zijn dermate actief dat zij aan het tuig ontsnappen. Van Strandgapers worden in het algemeen alleen siphonen opgevist, en daarbij vaak maar

kleine stukjes, zodat ook voor deze soort moet worden afgevraagd in hoeverre een kwantitatieve bestandsschatting wordt verkregen. Dit zal door vergelijkend onderzoek moeten worden uitgetest. Het zelfde geldt voor de platte slijkgaper. Een algemeen beeld van de ruimtelijke verspreiding van strandgapers en platte slijkgapers lijkt evenwel goed te geven.

Bestands grootte van mosselen

Voor bemonstering van mosselen lijkt het tuig op zich eveneens effectief, al geldt ook hier dat calibratie van het tuig door vergelijkend onderzoek nog moet plaatsvinden. Voor mosselen is echter een probleem dat zij vergeleken met veel andere schelpdiersoorten zeer patchy verdeeld over het Wad voorkomt en daarbij lokaal zeer hoge dichtheden kunnen aannemen. Het treffen van zo'n patch tijdens de bemonsteringen kan bij een geringe monsterdichtheid sterk doorwerken in de bestandsschatting, Patches mosselen, voor zover bekend, zijn daarom ook intensief bemonsterd (stratum M). Punten met mosselen in dit stratum waren bij elkaar goed voor 7.300 ton mosselen, zonder dat uitbijters deze schatting sterk beïnvloeden. De hoogste bijdrage van één enkel punt aan deze schatting bedraagt 1.100 ton. Echter ook in het stratum waar nauwelijks mosselen of kokkels verwacht werden (stratum III) bleek op één van de daar genomen 553 monsters toch een hoge dichtheid mosselen aanwezig (20kg/m²). En omdat punten in dit stratum representatief zijn voor een oppervlak van 211 ha resulteert dit in een ophoging van het mosselbestand met 40 duizend ton.

Hier ligt een probleem. Om uit dit onderzoek een zuivere bestandsschatting van de totale biomassa mosselen in de Waddenzee te kunnen maken is het terecht dat ook dit punt wordt meegenomen. Anderzijds is duidelijk dat het toevallig missen of juist raken van een tweede dergelijk punt een enorme invloed heeft op de bestandsschatting, of anders gezegd dat de op zich zuivere schatting een grote bandbreedte heeft. Dit probleem deed zich ook al tijdens de inventarisatie van 1997 voor.

Met betrekking tot het beleid in voedselarme-jaren is er met dergelijke bandbreedte vooral een risico in dat de bestands groottes ten onrechte te hoog wordt ingeschat en daarmee een mosselarme situatie niet wordt onderkent. Dit risico wordt vermeden wanneer monsterpunten met mosselen achetaf nog aan het M-stratum worden toegevoegd en dus worden gewogen over een sterk verkleind oppervlak. Duidelijk is evenwel dat op deze wijze bepaalde schattingen gemiddeld leidt tot systematische onderschatting van de mosselbestanden. Wordt op deze wijze gerekend, dan zou momenteel op platen in de Waddenzee minstens 9.000 ton versgewicht aan mosselen aanwezig zijn.

Het kokkelbestand

De lage bestanden die zijn aangetroffen en het ook al ontbreken van kokkelbroed in het najaar van 1997 duidt er op dat in de Oosterschelde net als in 1996 de broedval in 1997 opnieuw slecht is geweest. Bij de najaarsinventarisatie van 1997 werd 1.400 ton versgewicht nuljarige kokkels aangetroffen bij een totaal bestand van kokkels van 16.000 ton versgewicht. Hiervan bleek bij de voorjaarssurvey 1998 nog tweederde te zijn overgebleven: 11.000 ton.

In de Westerschelde en in de Waddenzee is de broedval in 1997 daarentegen goed geweest, getuige de uitkomsten van de inventarisaties in het najaar van 1997 en in

1998. In het najaar van 1997 waren dichtheden van meer dan 1000 nuljarige kokkels/m2 in beide gebieden geen uitzondering. Totaal is in het najaar van 1997 in de Westerschelde een kokkelbestand aangetroffen van 13.500 ton versgewicht, waarvan 11.500 ton bestond uit nuljarige kokkels. In het voorjaar van 1998 bedroeg het totale bestand nog 11.000 ton versgewicht (ca 80%). Van de bij de najaars-survey in 1997 in de Waddenzee aangetroffen kokkelbiomassa (430.000 ton , waarvan 340.000 ton nuljarige kokkelsbleek) bleek in het voorjaar nog 75% (320.000 ton) aanwezig. Omgerekend naar de biomassa in het najaar (145.000 ton vlees) gaat het hier om een bestandgrootte die vijf maal hoger is dan eerdere maxima aangetroffen tijdens RIVO-inventarisaties. De geïnventariseerde biomassa wordt voor zover bekend- alleen overtroffen door jaarklassen 1987 en 1979 (van Stralen, 1997).

De grote verschillen in kokkelbestanden tussen de verschillende deelgebieden als ook ten opzichte van bestandsgroottes in voorgaande jaren bevestigen opnieuw dat de ontwikkeling van kokkelbestanden sterk afhangt van fluctuaties in de broedval.

5 Literatuur

– Stralen, M.R. van en J.J.Kesteloo-Hendrikse, 1998. De ontwikkeling van het kokkelbestand in de Waddenzee (1971-1997) en Oosterschelde (1980-1997). RIVO-rapport C005.98.

– Stralen, M.R. van en J.J.Kesteloo-Hendrikse. Het kokkelbestand in de Oosterschelde, de Westerschelde, de Waddenzee en de Voordelta in het voorjaar van 1997. RIVO-rapport in voorber.

– Stralen, M.R. van en J.J.Kesteloo-Hendrikse. Het kokkelbestand in de Oosterschelde, de Westerschelde, de Waddenzee in het najaar van 1997. RIVO-rapport in voorber.

– Stralen, M. R. van, 1990. Het kokkelbestand in de Oosterschelde en de Waddenzee in 1990. RIVO-rapport AQ 90 - 03.

– Twisk, F., 1990. Groei en sterfte van overjarige kokkels in de Oosterschelde. Rijkswaterstaat DGW. Notitie GWW5-90.13093.

6 Lijst van figuren en tabellen

Fig. 1:	Ligging van de monsterpunten en deelgebieden in de Oosterschelde	13
Fig. 2:	Ligging van de monsterpunten in de Westerschelde	14
Fig. 3:	Monsterpunten en deelgebieden in de Waddenzee	15
Fig. 4:	Verspreiding van één- en meerjarige kokkels in aantallen/m ² in de Oosterschelde	16
Fig. 5:	Biomassa van één- en meerjarige kokkels in de Oosterschelde	17
Fig. 6:	Verspreiding van één- en meerjarige kokkels in aantallen/m ² in de Westerschelde	18
Fig. 7:	Biomassa van één- en meerjarige kokkels in de Westerschelde	19
Fig. 8:	Verspreiding van één- en meerjarige kokkels in aantallen/m ² in de Westelijke Waddenzee	20
Fig. 9:	Verspreiding van één- en meerjarige kokkels in aantallen/m ² in de Oostelijke Waddenzee	21
Fig.10:	Biomassa van één- en meerjarige kokkels in de Westelijke Waddenzee	22
Fig.11:	Biomassa van één- en meerjarige kokkels in de Oostelijke Waddenzee	23
Fig.12:	Verspreiding van nonnetjes in aantallen/m ² in de Oosterschelde	24
Fig.13:	Verspreiding van nonnetjes in aantallen/m ² in de Westerschelde	25
Fig.14:	Verspreiding van nonnetjes in aantallen/m ² in de Westelijke Waddenzee	26
Fig.15:	Verspreiding van nonnetjes in aantallen/m ² in de Oostelijke Waddenzee	27
Fig.16:	Verspreiding van mosselen in aantallen/m ² in de Westelijke Waddenzee	28
Fig.17:	Verspreiding van mosselen in aantallen/m ² in de Oostelijke Waddenzee	29
Fig.18:	Biomassa van mosselen in grammen/m ² in de Westelijke Waddenzee	30
Fig.19:	Biomassa van mosselen in grammen/m ² in de Oostelijke Waddenzee	31
Tabel 3:	Gegevens over de groei en sterfte van kokkels	32
Tabel 4:	De kokkelbiomassa in de Oosterschelde in het voorjaar en in september	33
Tabel 5:	Oogstbare biomassa van kokkels in de Oosterschelde	34
Tabel 6:	Oogstbare biomassa van kokkels in de Oosterschelde in de voor de visserij gesloten gebieden	35
Tabel 7:	De kokkelbiomassa in de Westerschelde in het voorjaar en in september	36
Tabel 8:	Oogstbare biomassa van kokkels in de Westerschelde	37
Tabel 9:	De kokkelbiomassa in de Waddenzee in het voorjaar en in september	38
Tabel 10:	Oogstbare biomassa van kokkels, in het litoraal in de Waddenzee	39
Tabel 11:	Oogstbare biomassa van kokkels, in het sublitoraal in de Waddenzee	40
Tabel 12:	Oogstbare biomassa van kokkels, in de voor de visserij niet bereikbare of gesloten gebieden in de Waddenzee	41

7 Figuren en tabellen

Fig. 1 Ligging van de monsterpunten en de permanent gesloten gebieden volgens de Structuurnota ("SN") in de Oosterschelde.

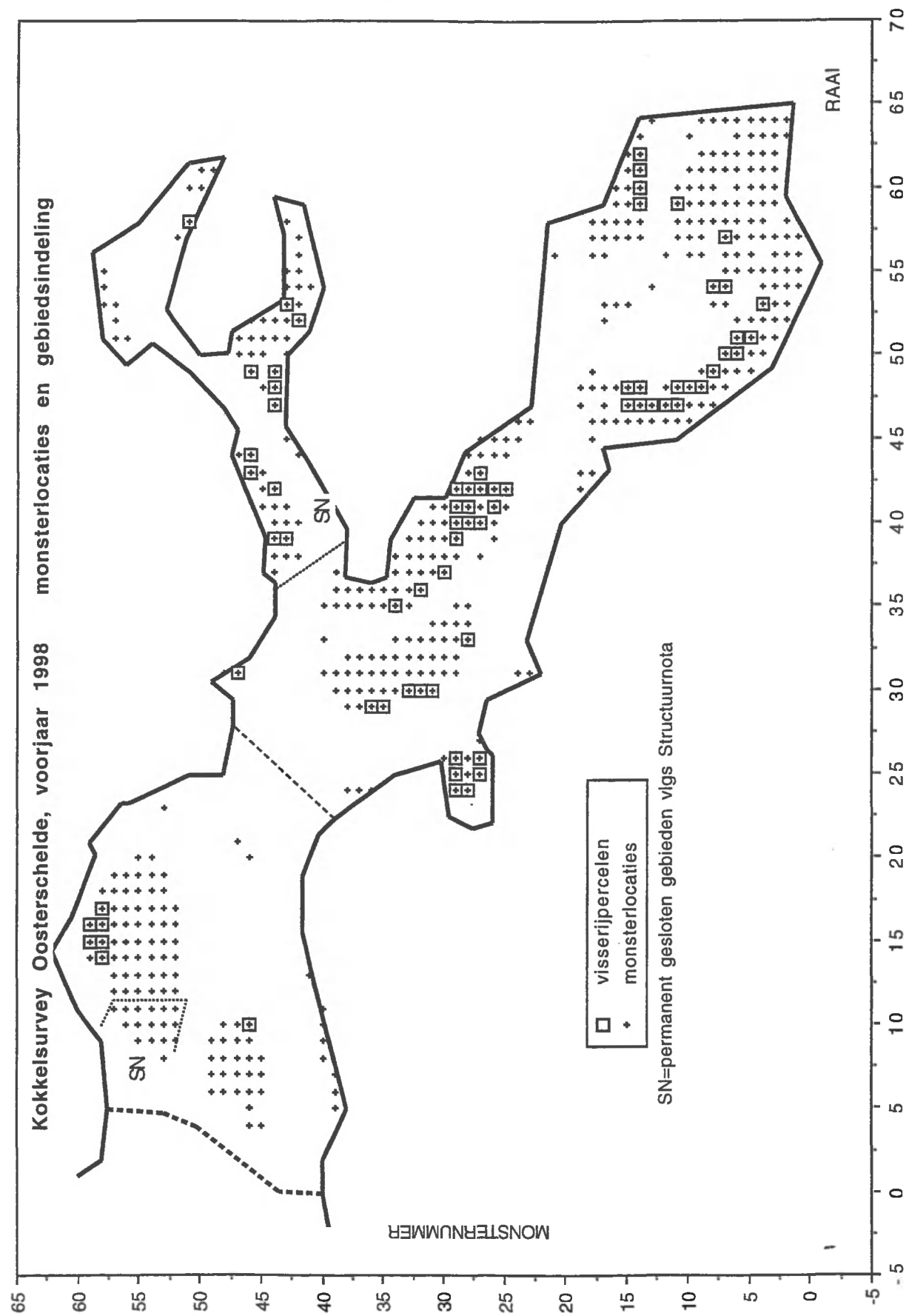

Fig. 2 Ligging van de monsterpunten in de Westerschelde.

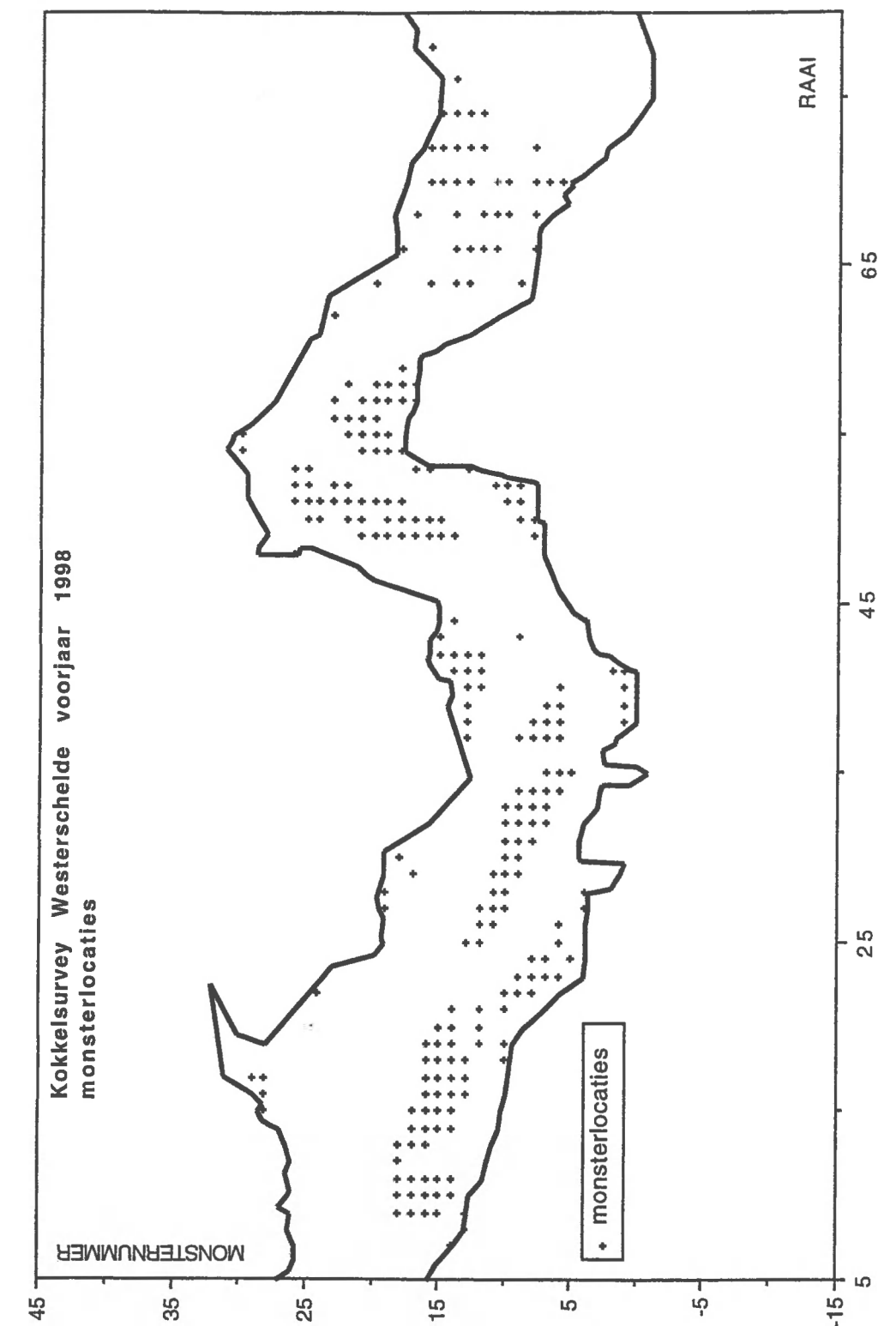

Fig. 3 Monsterpunten in de Waddenzee en de permanent gesloten gebieden (SN = conform Struktuurnota, N = in eigendom van natuurmonumenten)

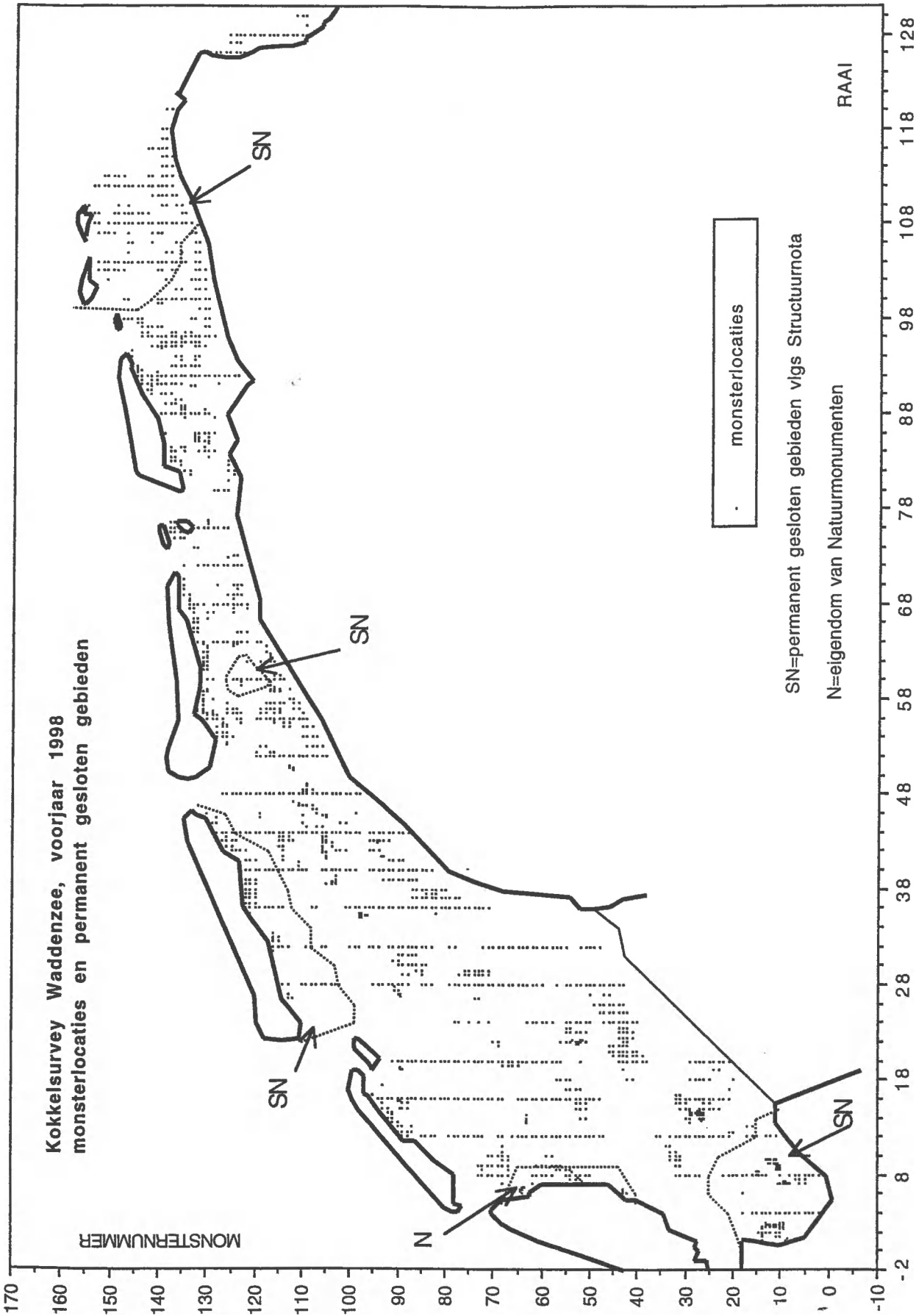

Fig. 4 Verspreiding van één- en meerjarige kokkels tesamen in aantallen/m² in de Oosterschelde (voorjaar 1998).

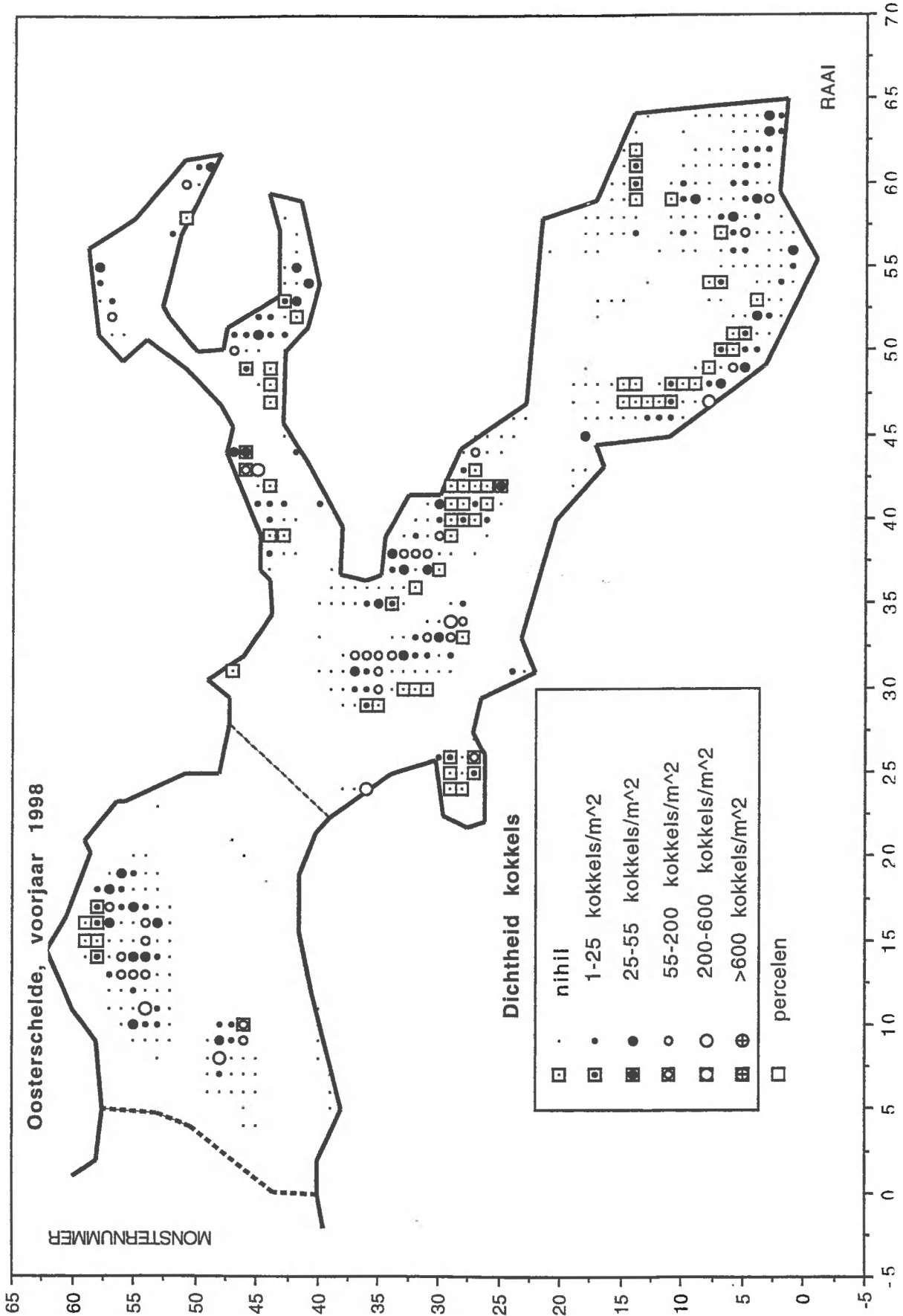

Fig. 5 Biomassa van kokkels in grammen versgewicht/m² in de Oosterschelde (voorjaar 1998).

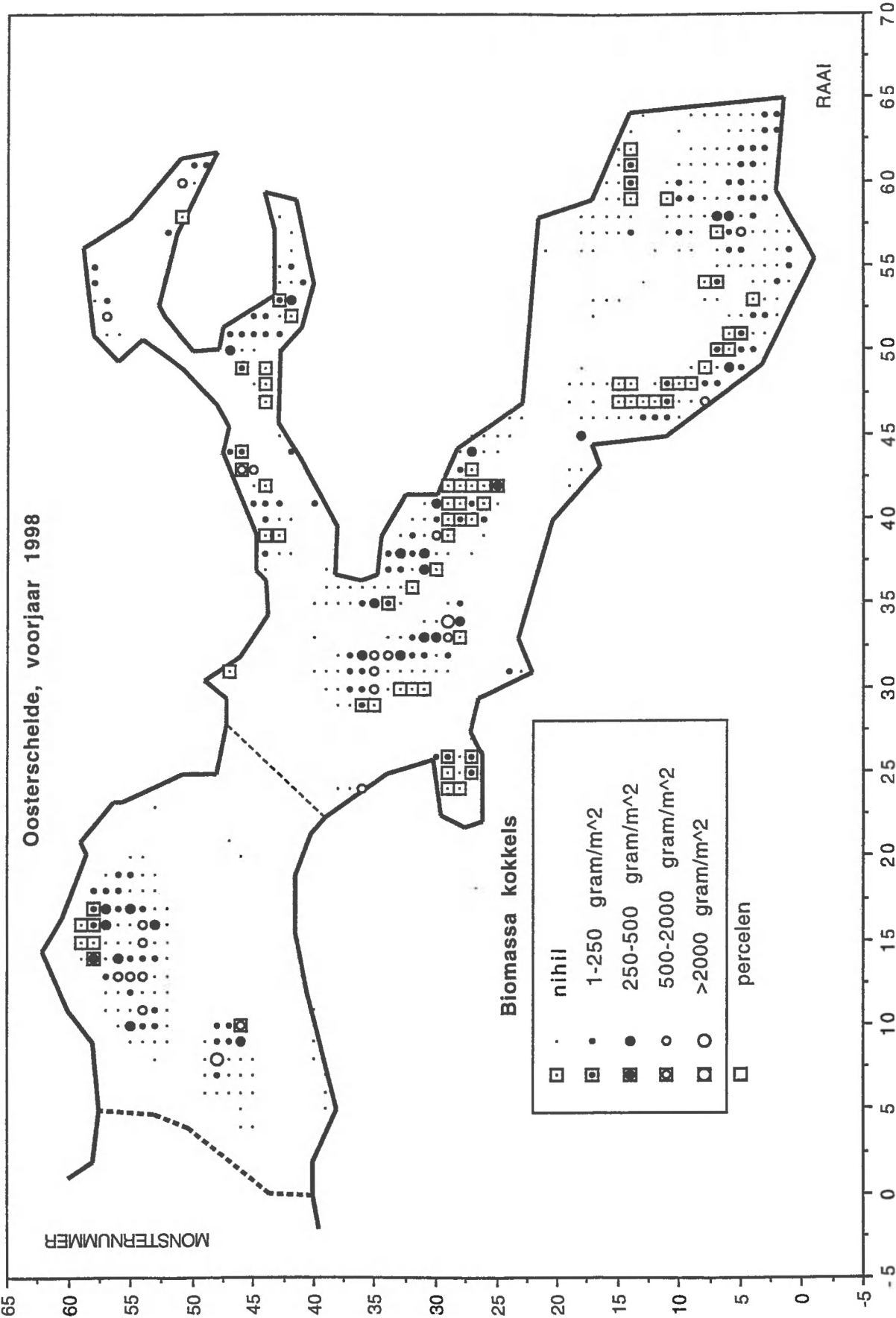

Fig. 6 Verspreiding van één- en meerjarige kokkels tesamen in aantallen/m² in de Westerschelde (voorjaar 1998).

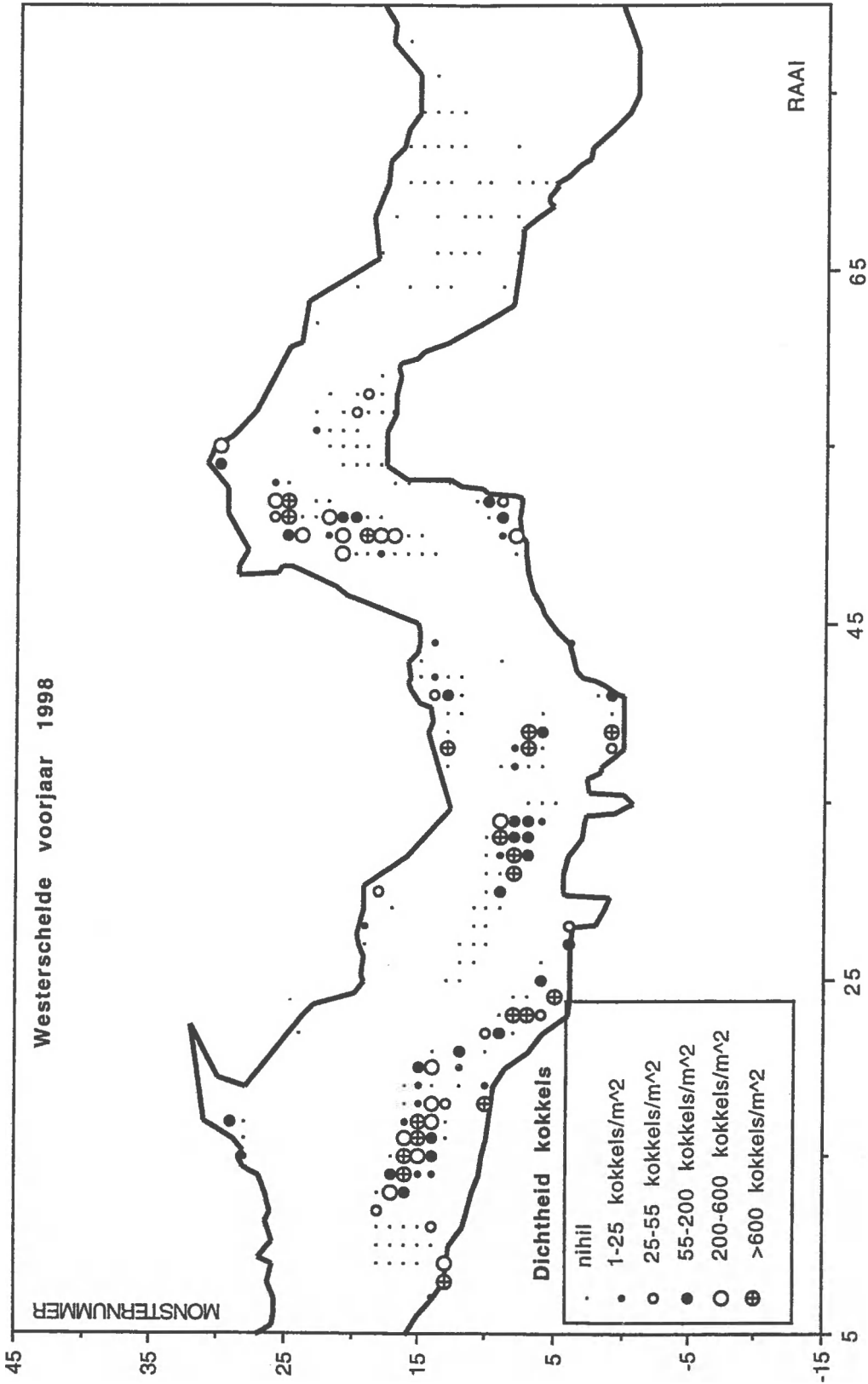

Fig. 7 Biomassa van kokkels in grammen versgewicht/m² in de Westerschelde (voorjaar 1998).

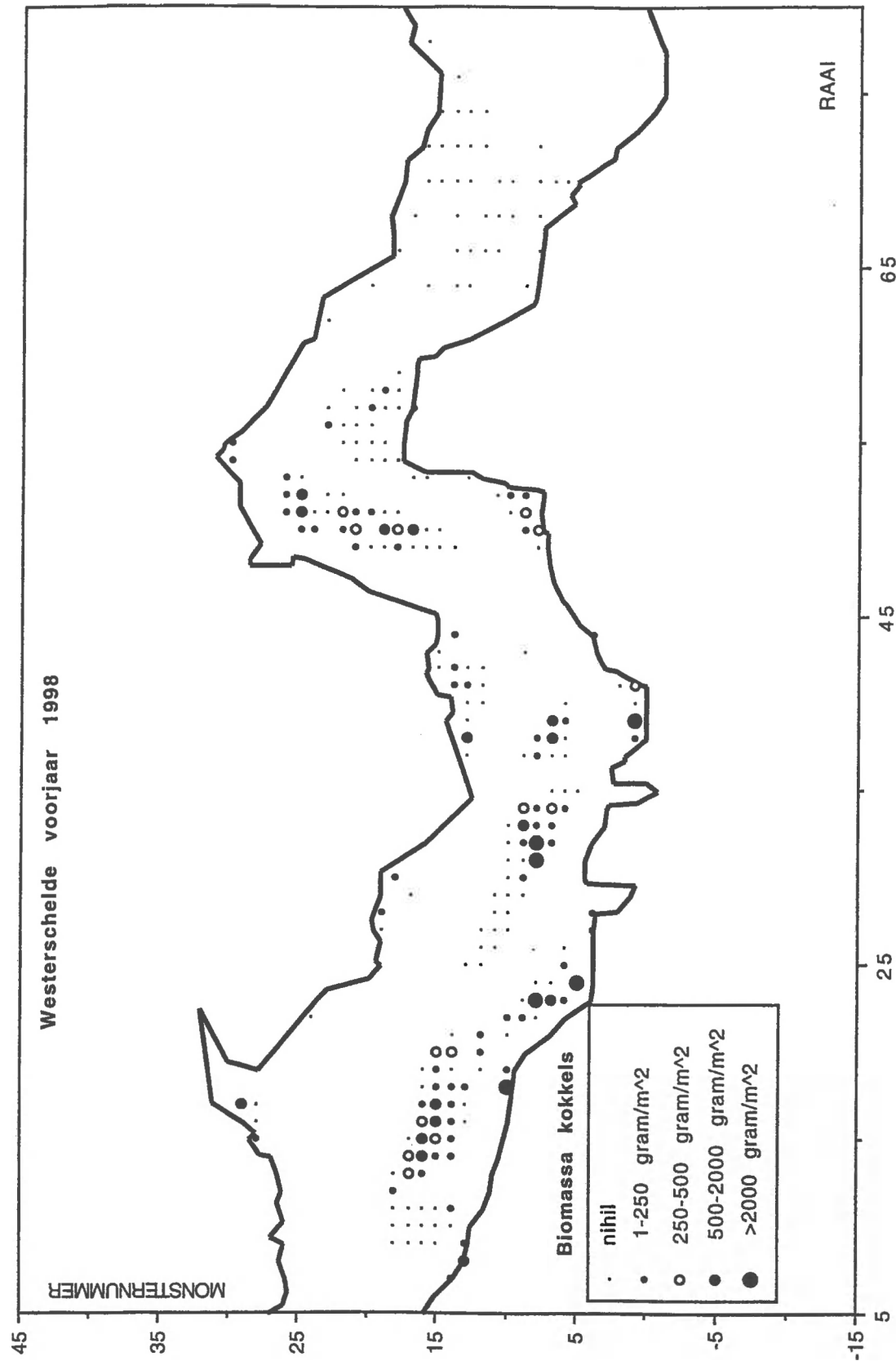

Fig. 8 Verspreiding van één- en meerjarige kokkels tesamen in aantallen/m² in de Westelijke Waddenzee (voorjaar 1998).

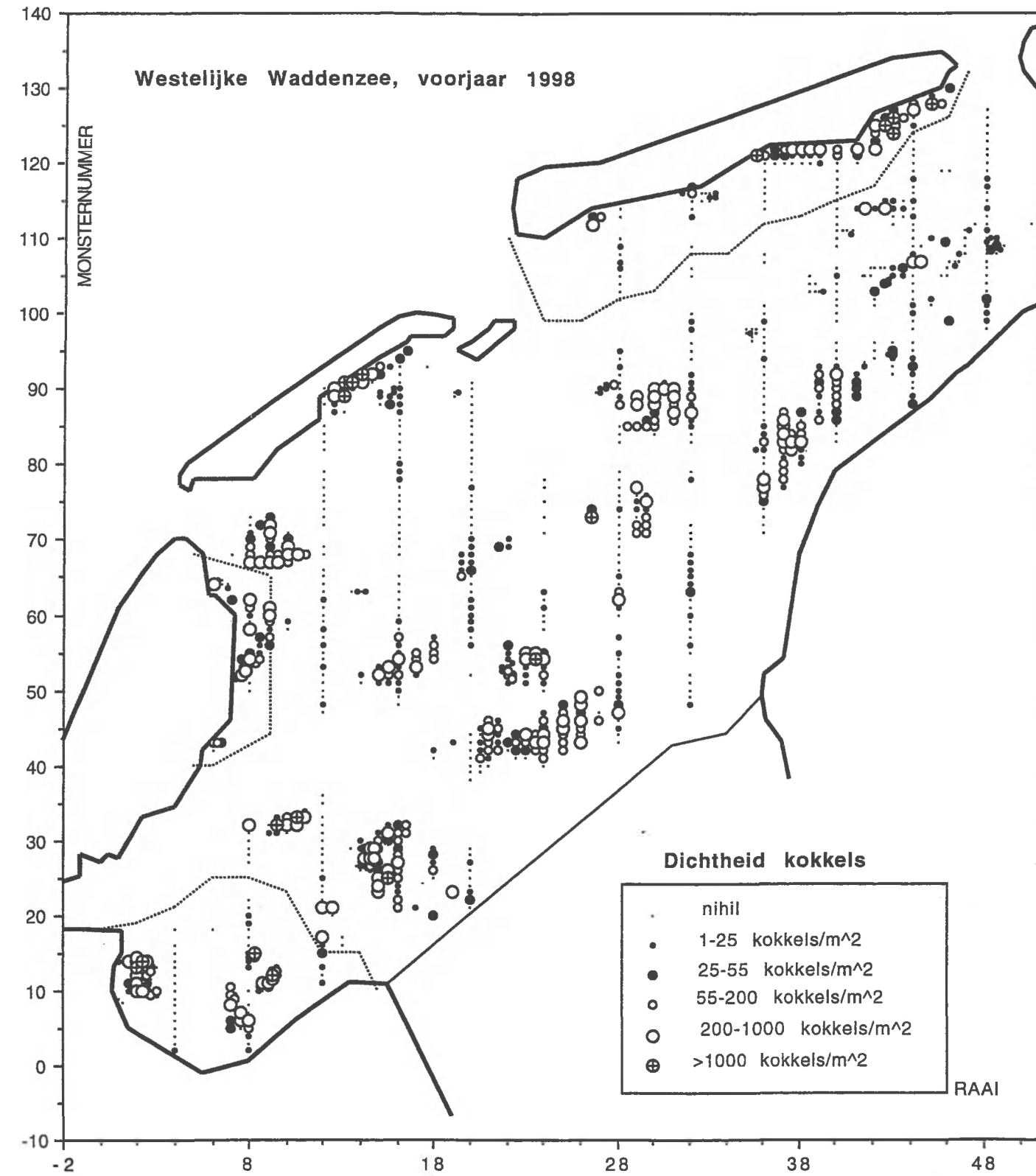

Fig. 9 Verspreiding van één- en meerjarige kokkels tesamen in aantallen/m² in de Oostelijke Waddenzee (voorjaar 1998).

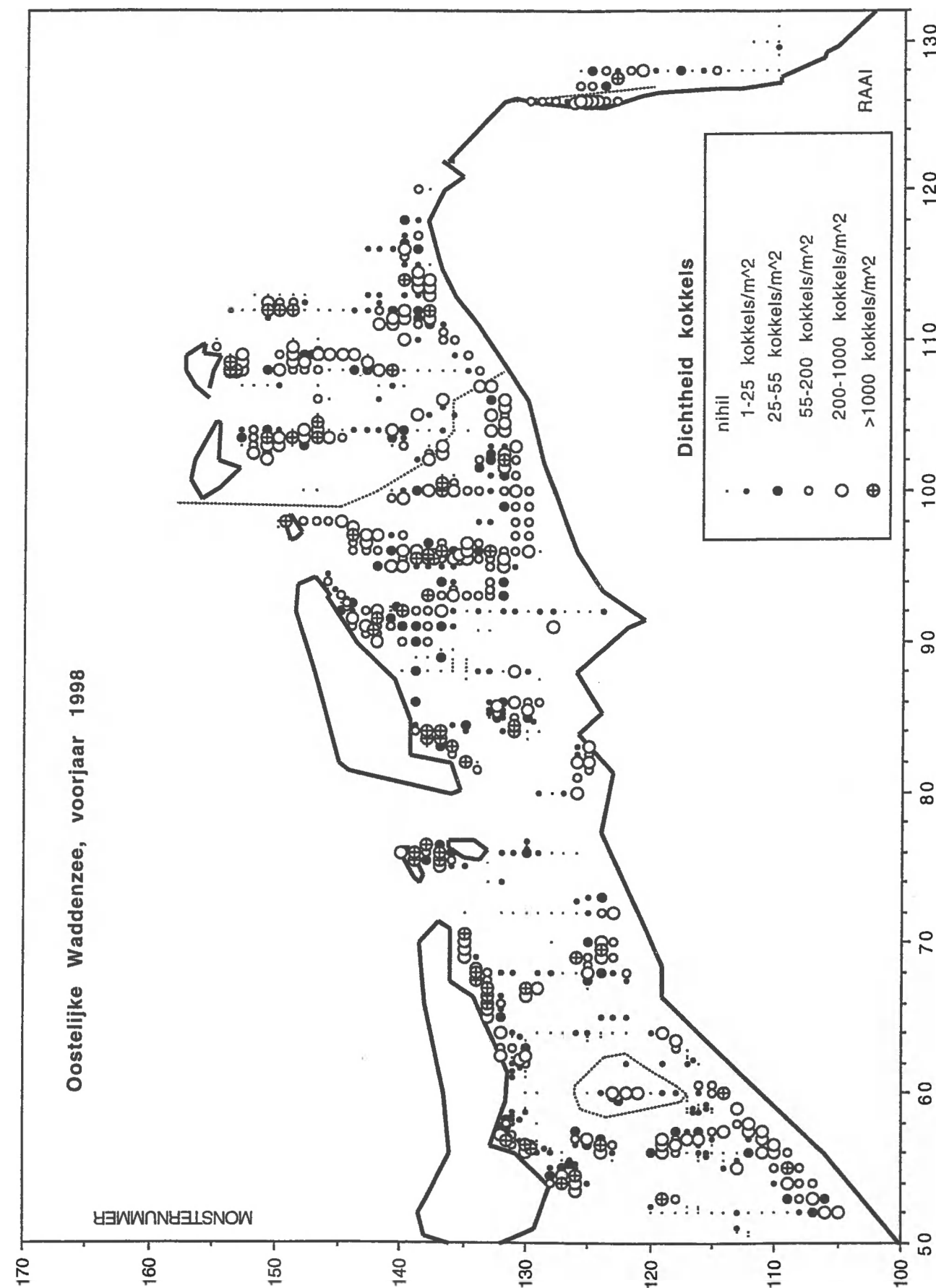

Fig. 10 Biomassa van kokkels in grammen versgewicht/m² in de Westelijke Waddenzee (voorjaar 1998).

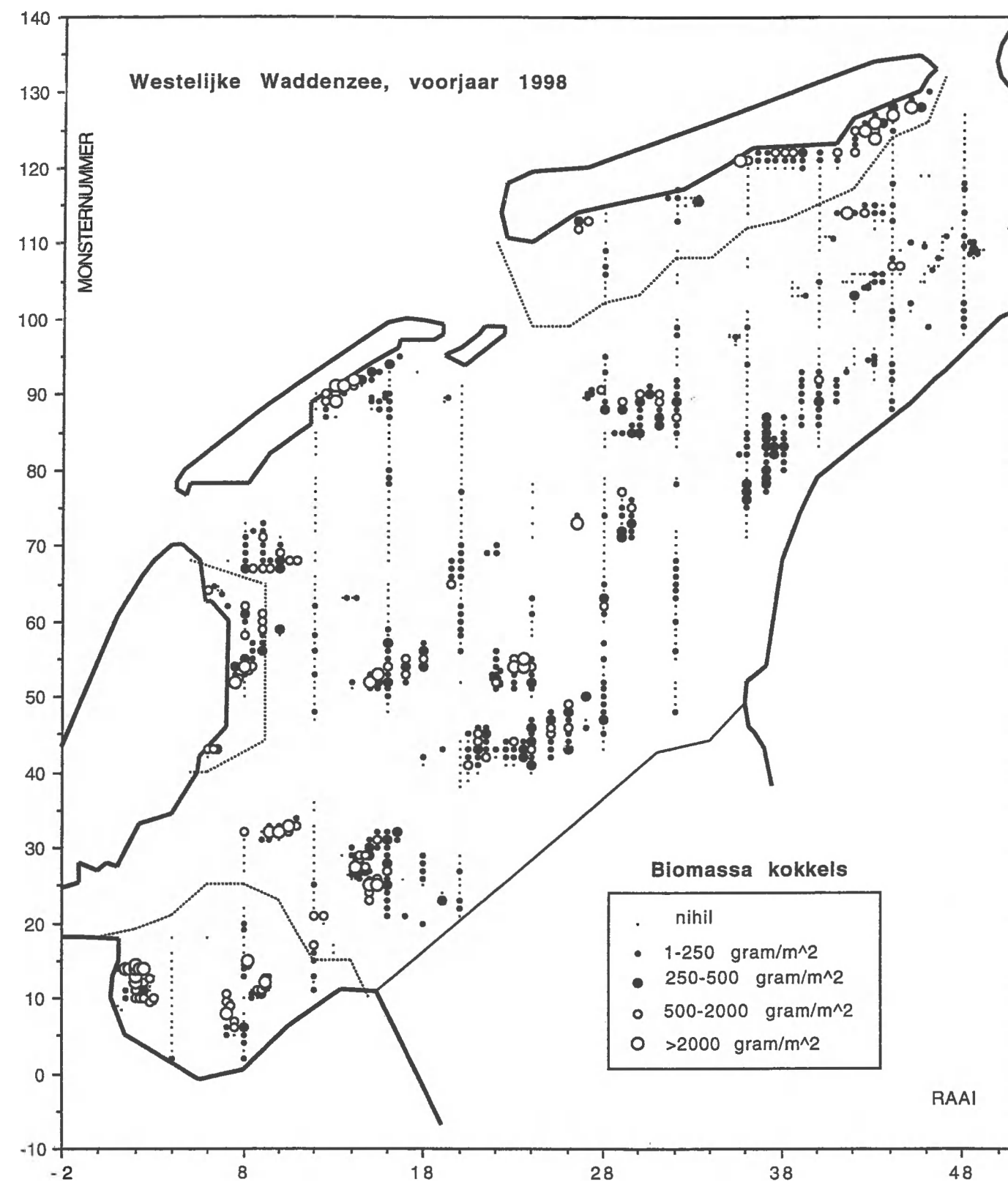

Fig. 11 Biomassa van kokkels in grammen versgewicht/m² in de Oostelijke Waddenzee (voorjaar 1998).

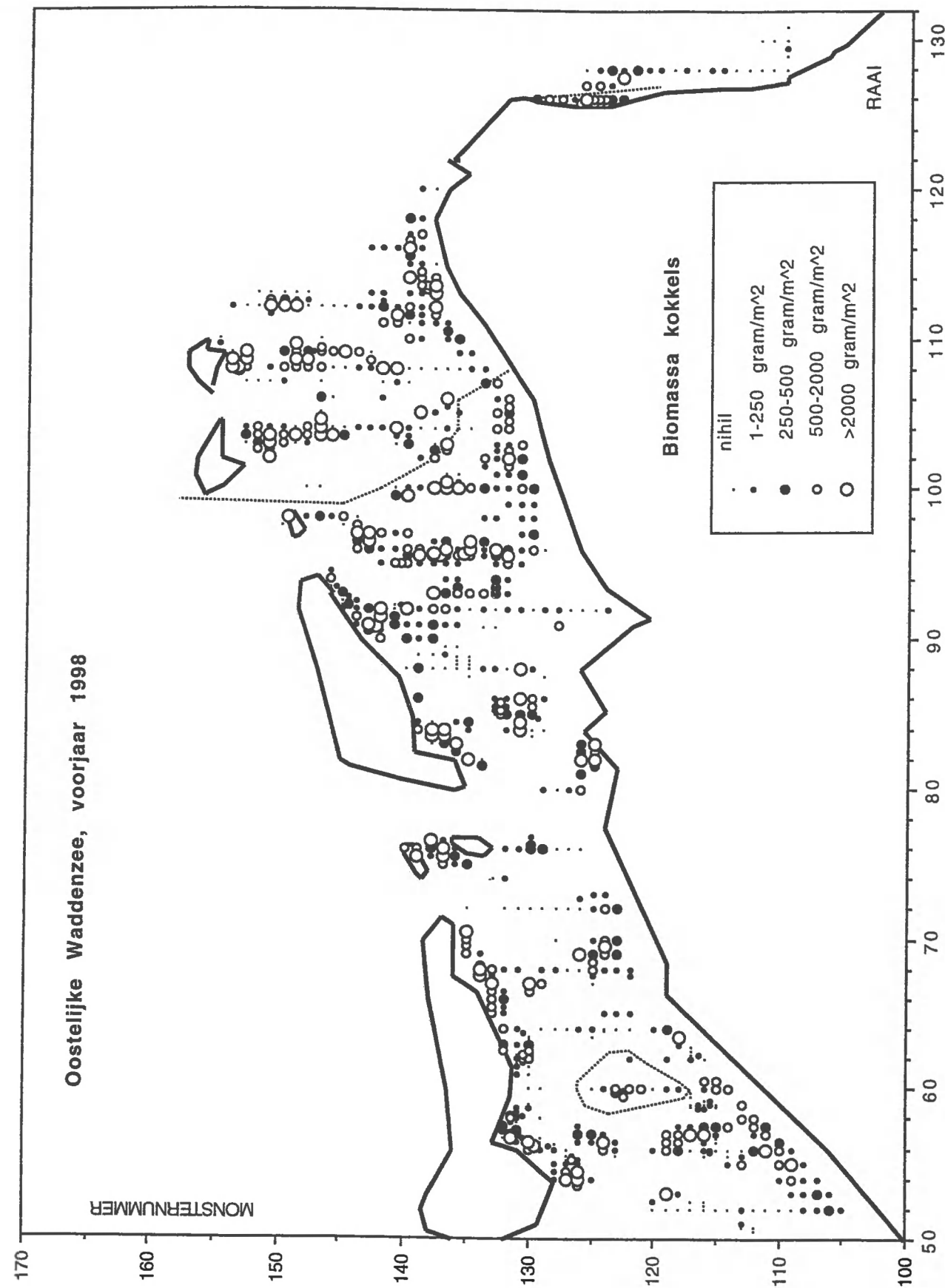

Fig. 12 Verspreiding van nonnetjes in aantallen /m² in de Oosterschelde (voorjaar 1998).

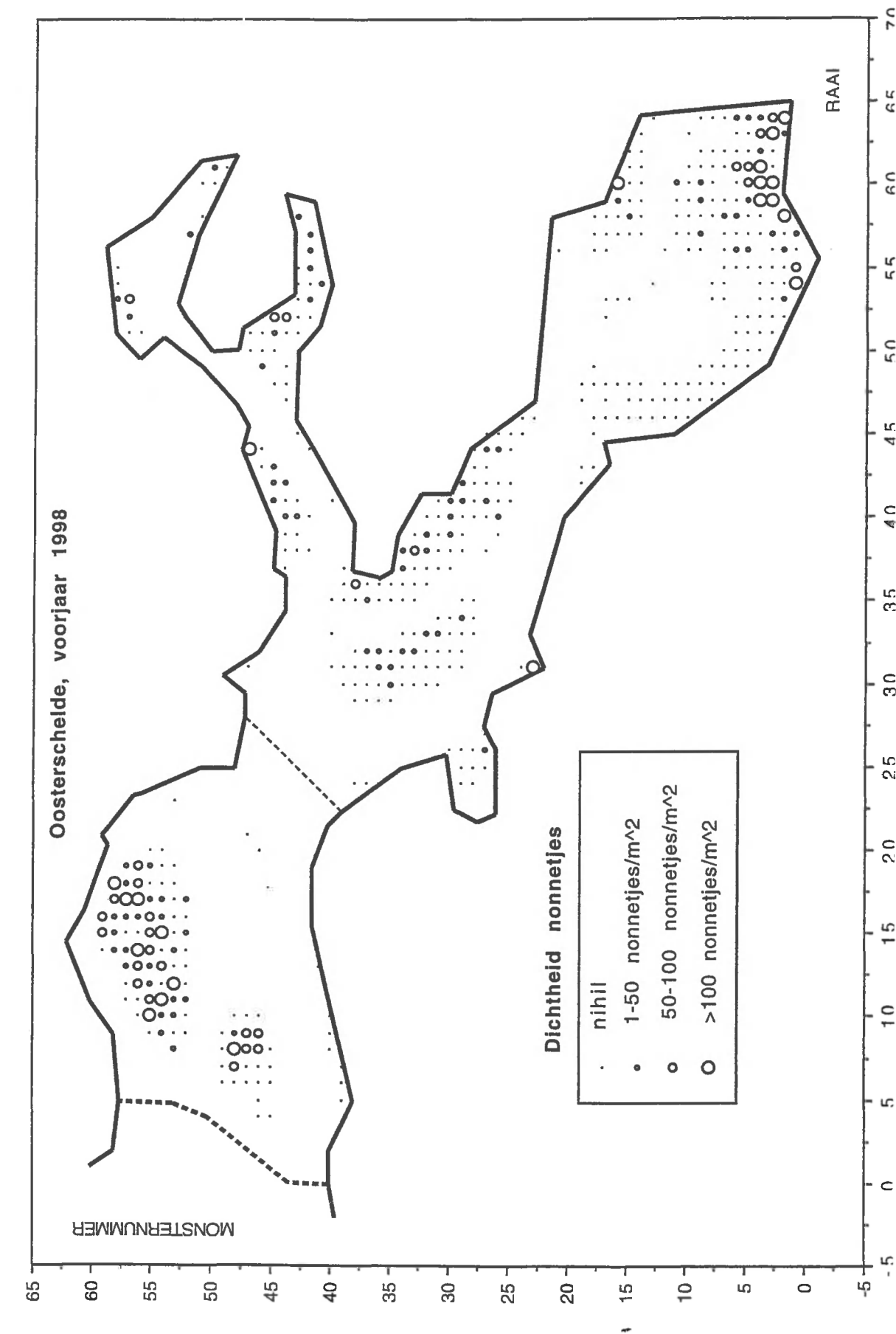

Fig. 13 Verspreiding van nonnetjes in aantallen /m² in de Westerschelde (voorjaar 1998).

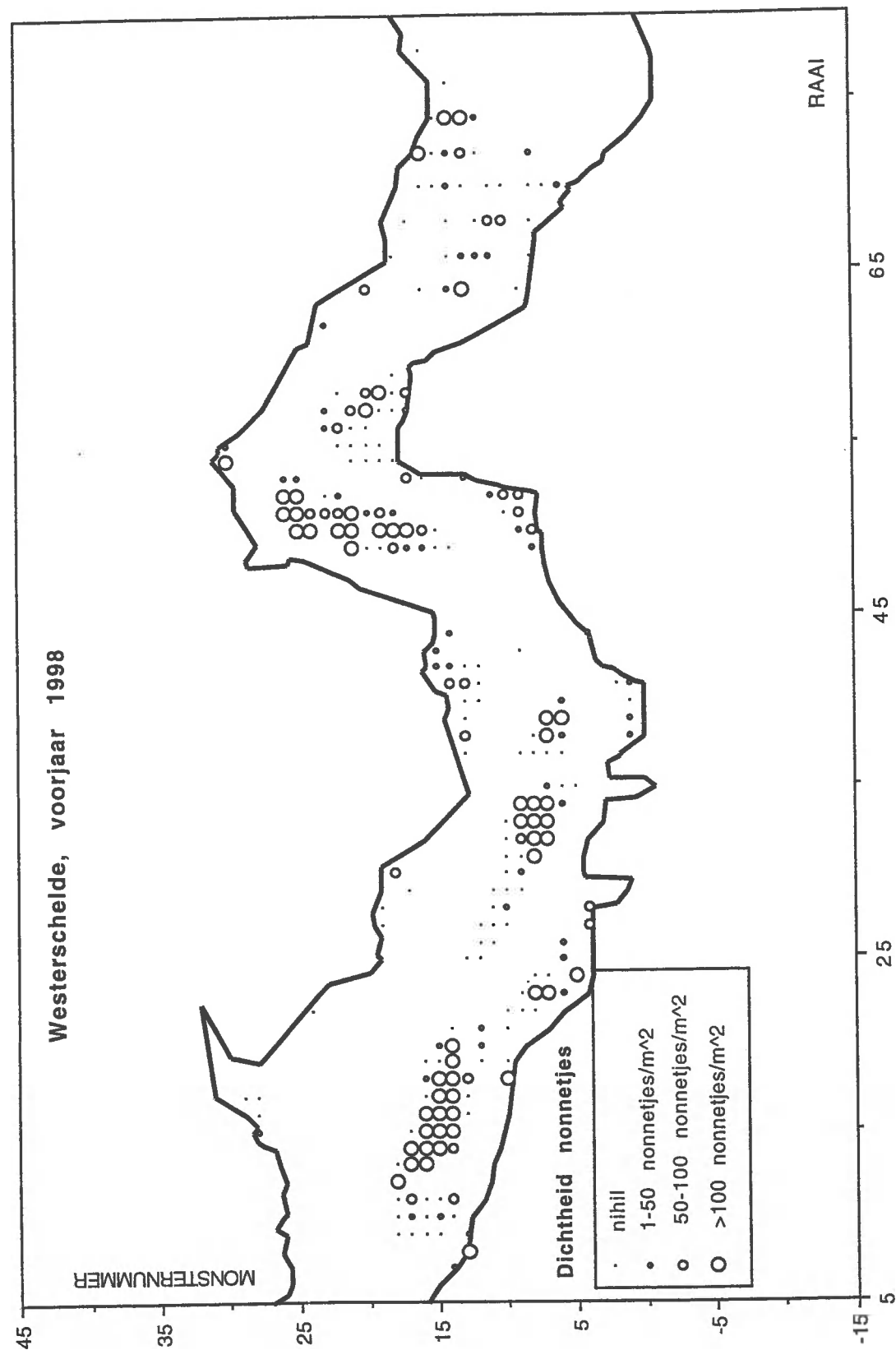

Fig. 14 Verspreiding van nonnetjes in aantallen /m² in de Westelijke Waddenzee (voorjaar 1998).

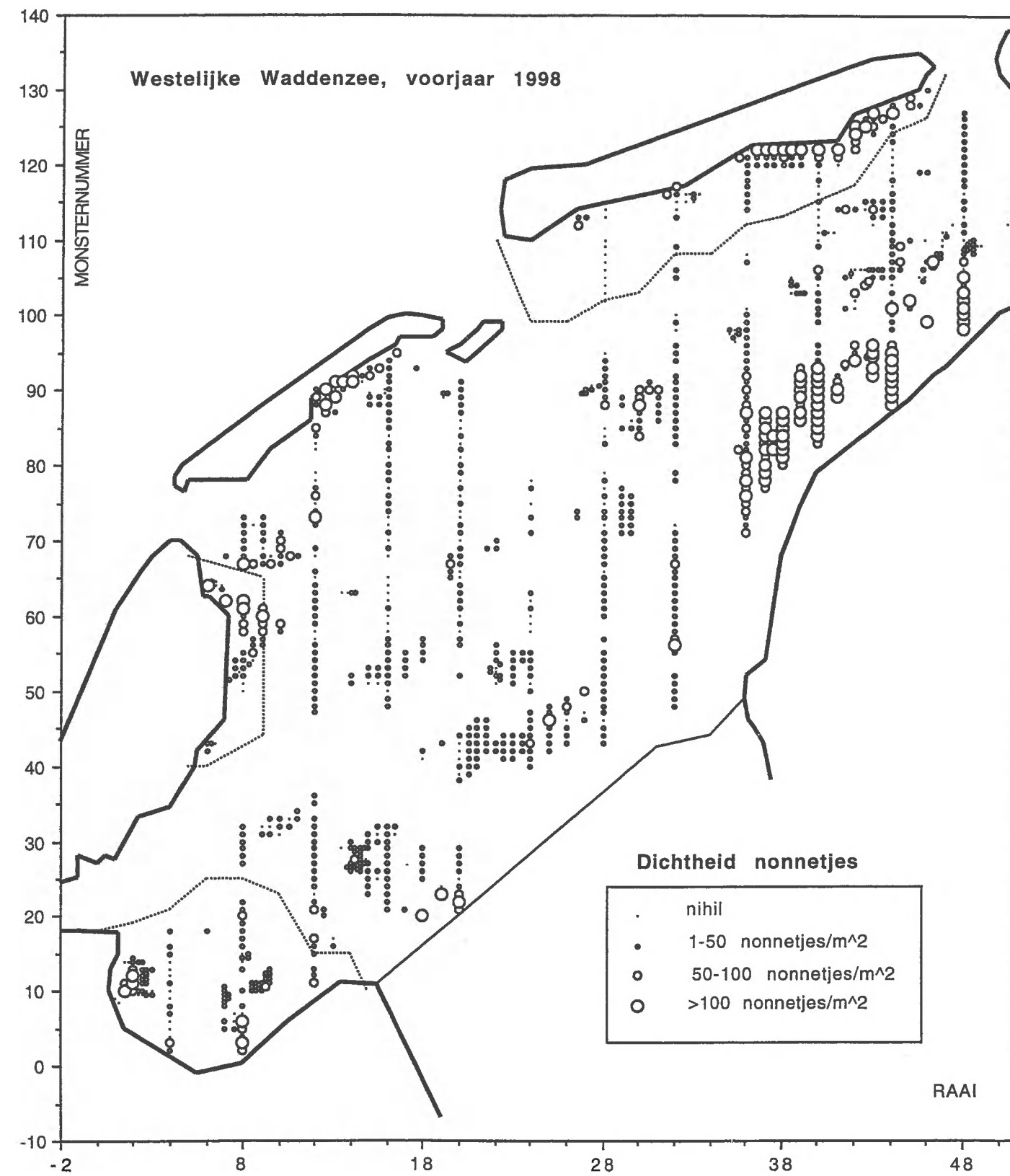

Fig. 15 Verspreiding van nonnetjes in aantallen /m² in de Oostelijke Waddenzee (voorjaar 1998).

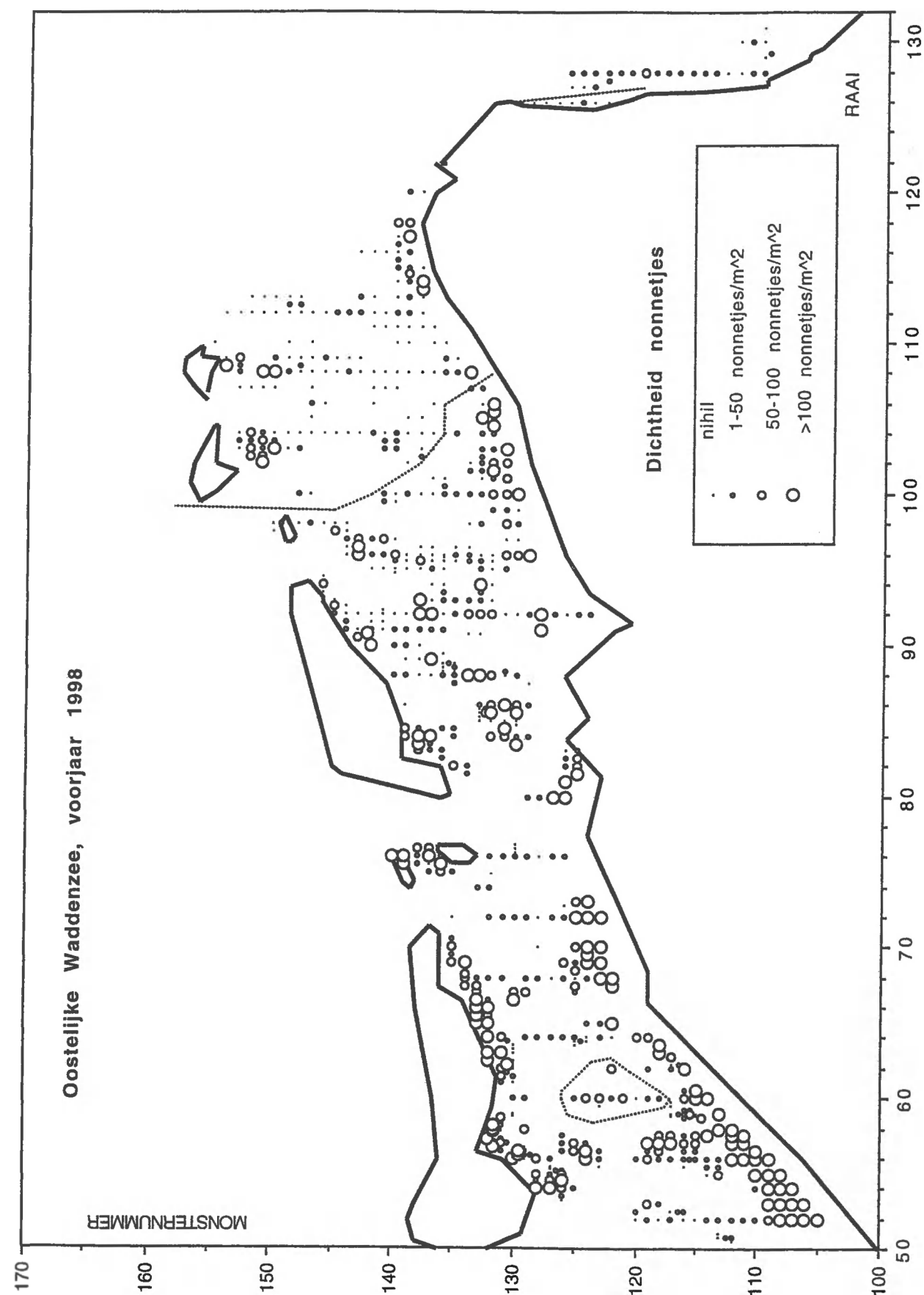

Fig. 16 Verspreiding van mosselen in aantallen /m² in het litoraal en sublitoraal van de Westelijke Waddenzee (voorjaar 1998).

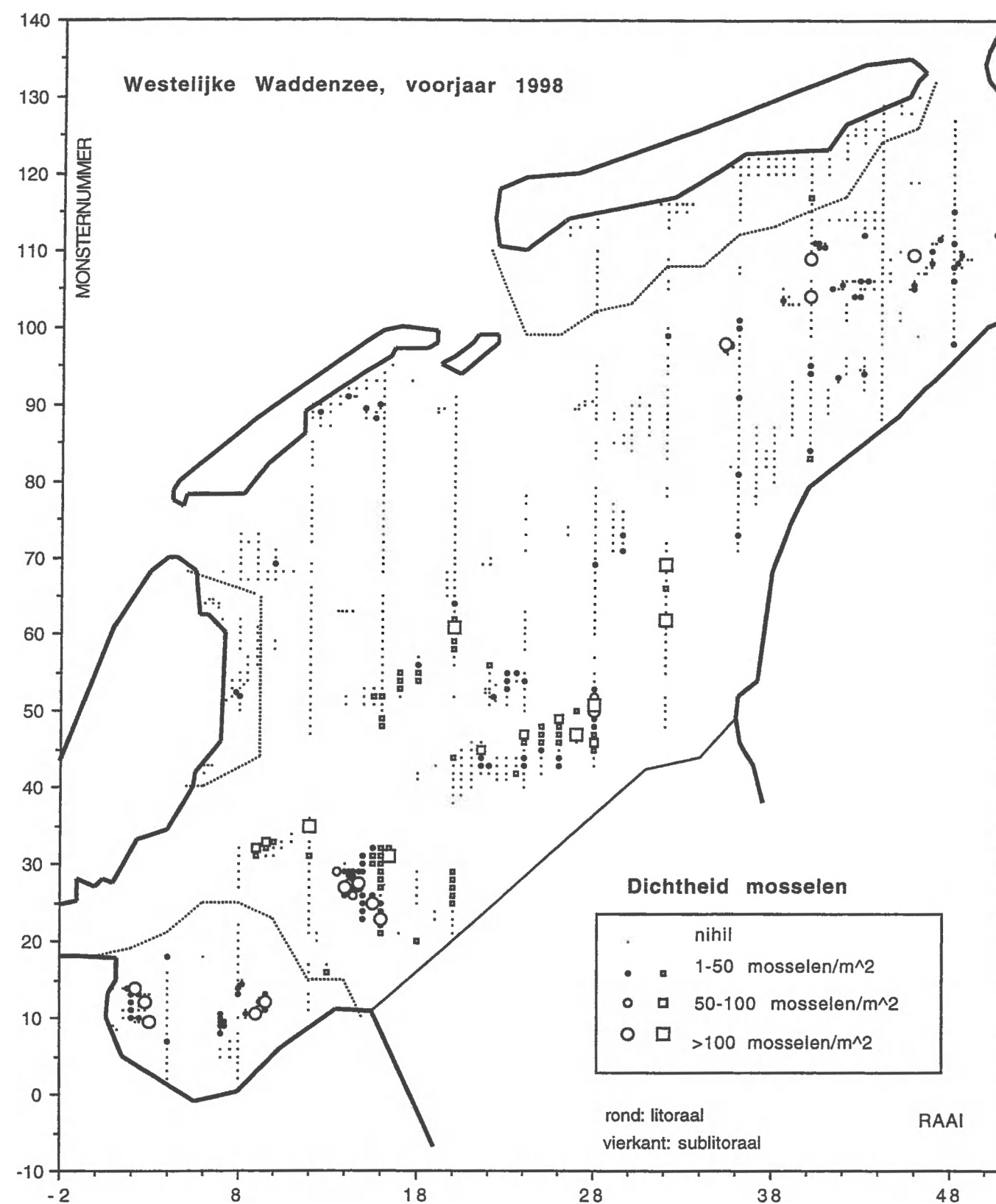

Fig. 17 Verspreiding van mosselen in aantallen/m² in het litoraal en sublitoraal in de Oostelijke Waddenzee (voorjaar 1998)

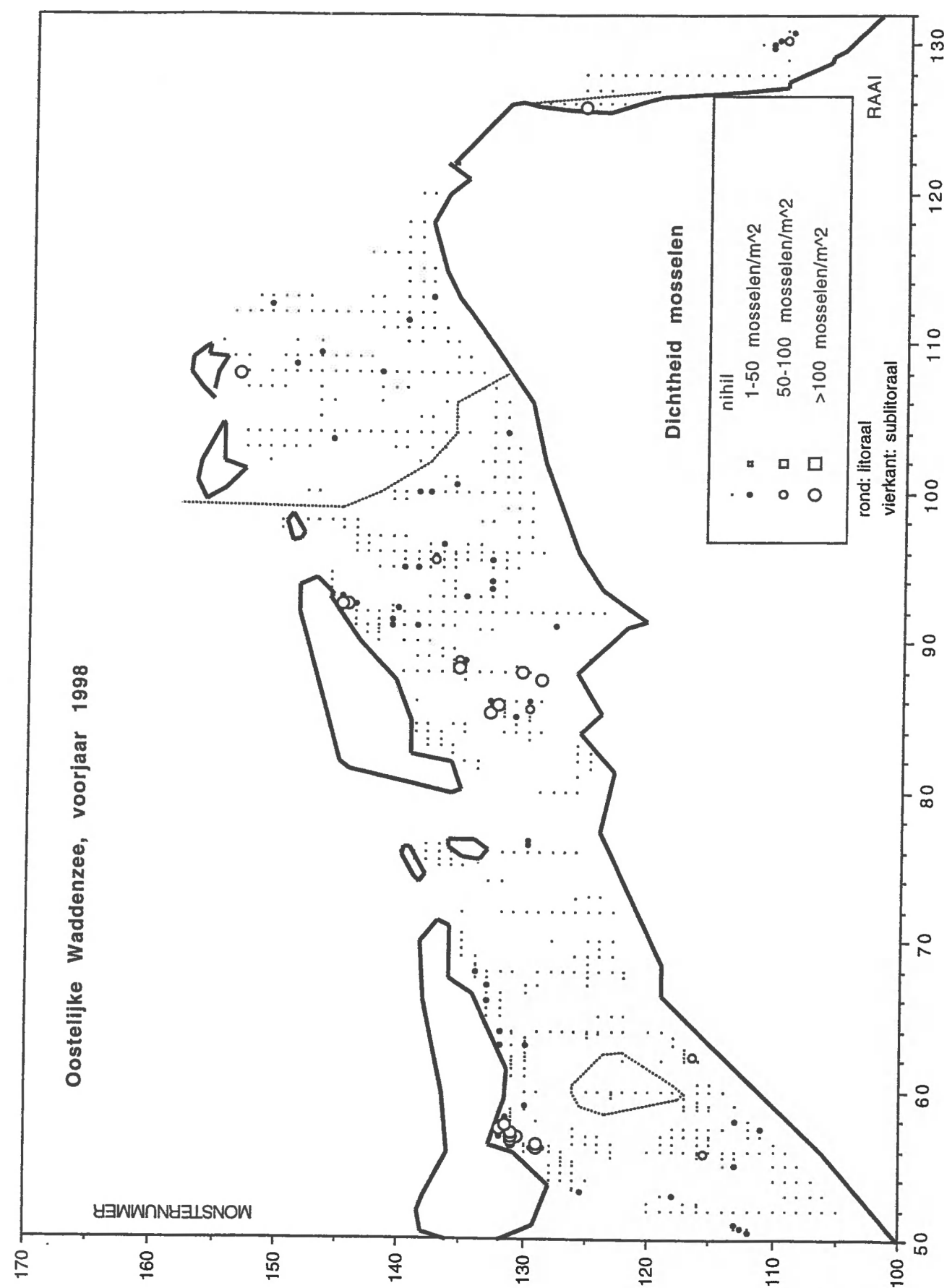

Fig. 18 Biomassa van mosselen in grammen versgewicht/m² in het litoraal en sublitoraal van de Westelijke Waddenzee (voorjaar 1998).

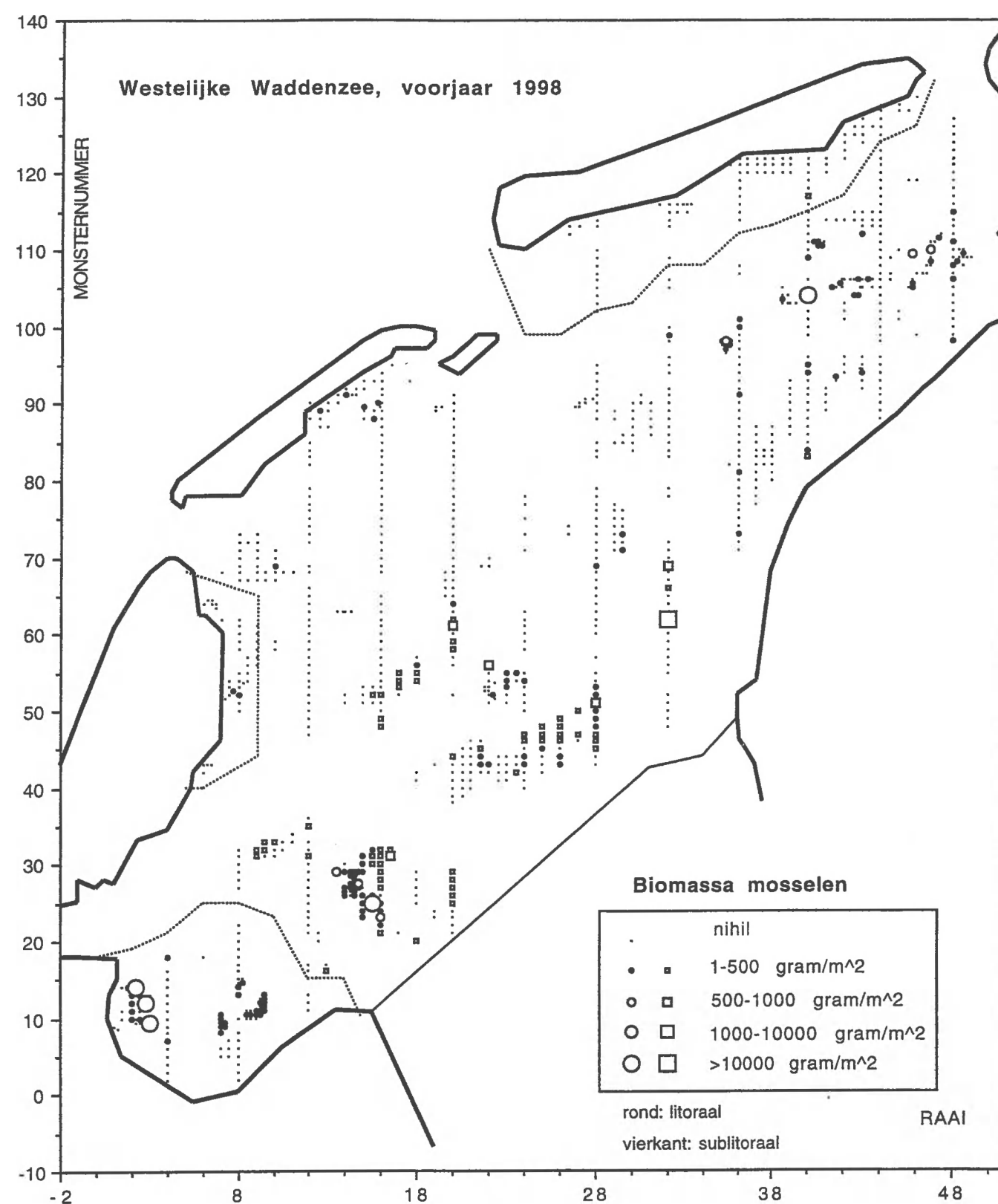
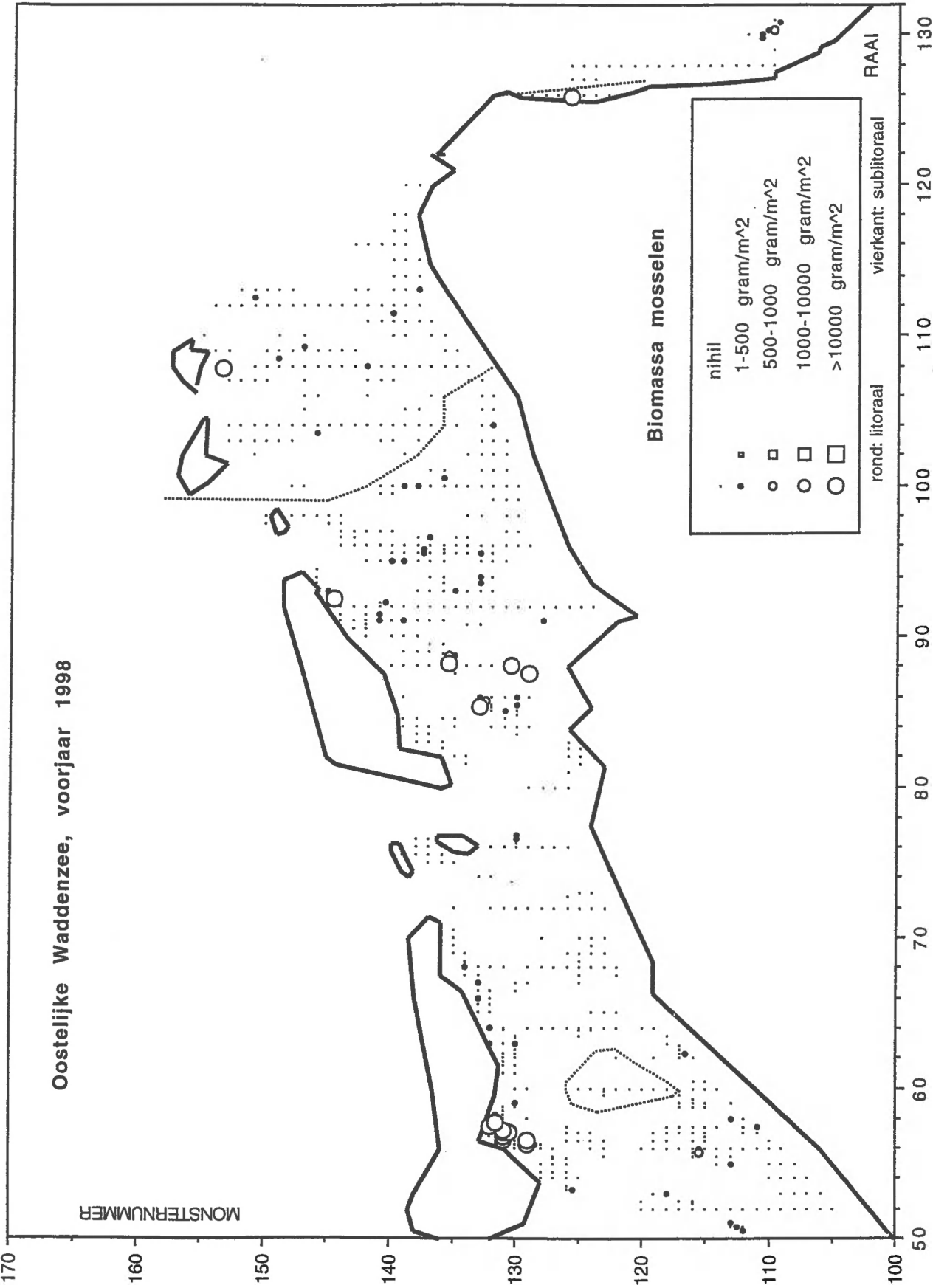

Fig. 19 Biomassa van mosselen in grammen versgewicht /m² in het litoraal en sublitoraal in de Oostelijke Waddenzee (voorjaar 1998)

Tabel 3 Groei en sterfte van kokkels tussen 1 mei en 1 september, zoals gemeten in diverse onderzoeken in de Oosterschelde en de Waddenzee. Gegevens bewerkt door F. Twisk, RWS,DGW-Middelburg (GWWS- 90.13093). De dikgedrukte waarden zijn gebruikt in verdere berekeningen.

Voor nuljarige kokkels (d.i. dieren zonder groeiranden en van enkele mm's groot) wordt ervan uitgegaan dat in het najaar nog 25% van de in het voorjaar aangetroffen dieren in leven is en dat hun groei (procentueel) dezelfde is als die van éénjarige kokkels.

STERFTE EN GROEI VAN KOKKELS TUSSEN MEI EN SEPTEMBER					
GROEI	MEI LENGTE [mm]	SEP LENGTE [mm]	MEI GEWICHT [mg]	SEP GEWICHT [mg]	TOENAME GEWICHT %
éénjarig	13.15	23.11	1258	6670	530
tweetjarig	21.02	25.59	5039	9017	179
driejarig	25.68	30.49	9111	15141	166
meerjarig					173
selectiegrens (= 15mm schelpdikte)		19.62	4109		
STERFTE	MIM-MAX %	RANGE %	GEMIDD. %		
alle kokkels	0- 78	15- 30	28		

Tabel 4 De kokkelbiomassa in metrische tonnen versgewicht in de Oosterschelde in het voorjaar en in september 1998, de berekeningen zijn voor de verschillende gebieden apart gemaakt. De omvang van het kokkelbestand in september is met gebruik van de informatie in tabel 3 afgeleid van het kokkelbestand in het voorjaar.

kolom		betekenis:				
1	Jaarklas aangetroffen kokkels					
2	Aantal bemonsterde locaties waar kokkels zijn aangetroffen					
3	Kokkelbiomassa in mei in metrische tonnen versgewicht					
4	Kokkelbiomassa in % t.o.v. de totale kokkelbiomassa in de Oosterschelde in mei.					
5	Berekende kokkelbiomassa in september in metrische tonnen versgewicht.					
6	Kokkelbiomassa in % t.o.v. de totale kokkelbiomassa in de Oosterschelde in september.					
7	Hoeveelheid aanwezig kokkelvlees in september in tonnen					
1 jaarklas	2 Nloc.	3 B.mei	4 %	5 B.sept.	6 %	7 B.vlees sept
NIET PERMANENT GESLOTEN GEBIEDEN:						
onverhuurd:						
broed	48	191	1.7	242	1.3	36
1-jarig	67	1351	12	4454	23	668
2-jarig	60	3546	31	4439	23	666
meer-jarig	38	2445	21	2965	15	445
percelen:						
broed	4	5.3	0.05	6.8	0.04	1.0
1-jarig	8	103	0.90	326	1.7	49
2-jarig	6	280	2.4	350	1.8	53
meer-jarig	12	607	5.3	740	3.8	111
100m-lijn:						
broed	3	37	0.33	48	0.25	7.2
1-jarig	2	140	1.2	463	2.4	69
2-jarig	3	367	3.2	462	2.4	69
meer-jarig	1	21	0.18	26	0.13	3.9
totaal:						
broed	55	233	2.0	297	1.5	44
1-jarig	77	1594	14	5243	27	786
2-jarig	69	4193	37	5251	27	788
meer-jarig	51	3073	27	3731	19	560
PERMANENT GESLOTEN GEBIEDEN:						
onverhuurd:						
broed	16	145	1.3	184	0.95	28
1-jarig	23	908	7.9	2861	15	429
2-jarig	12	671	5.9	832	4.3	125
meer-jarig	5	251	2.2	303	1.6	45
percelen:						
broed	1	0.32	0.003	0.40	0.002	0.06
1-jarig	4	79	0.69	247	1.3	37
2-jarig	4	217	1.9	269	1.4	40
meer-jarig	3	69	0.60	83	0.43	12
totaal:						
broed	17	145	1.3	184	0.95	28
1-jarig	27	987	8.6	3108	16	466
2-jarig	16	887	7.8	1101	5.7	165
meer-jarig	8	319	2.8	386	2.0	58
TOTAAL:						
niet permanent gesl.	401	9092	80	14522	75	2178
permanent gesl.	78	2339	20	4779	25	717
Oosterschelde	479	11431	100	19301	100	2895

Tabel 5 Te verwachten oogst van kokkels in de Oosterschelde in het najaar van 1998 als functie van de dichtheid in kokkelbanken tot waar bevissing rendabel is, danwel wordt gestaakt. De kokkelbiomassa aanwezig op verhuurde visserijpercelen en de permanent gesloten gebieden is buiten beschouwing gelaten.

kolom		betekenis:				
1	Veronderstelde grens in aantallen/m^2 resp biomassa/m^2 tot waar visserij rendabel is, dan wel wordt toegestaan.					
2	Aantal locaties dat aan deze minimum bezetting voldoet.					
3	Bijbehorende oppervlak in ha.					
4	Daarin totale aanwezige bestand aan kokkels in metrische tonnen versgewicht.					
5	Gedeelte dat daarvan oogstbaar is, gegeven de gestelde grens.					
6	Oogst als percentage van het totale kokkelbestand in de Oosterschelde.					
7	Oogst in tonnen kokkelvlees					
1	2	3	4	5	6	7
grens aant/m^2	Nloc	Oppervlak [ha]	B.aanw. vers	B.oogstb. vers	%	B.oogstb. vlees
600	0					
200	2	53	1887	415	2.2	62
100	5	132	3255	1381	7.3	207
60	14	370	5798	2743	15	411
50	23	607	7357	3319	18	498
40	27	713	7862	4179	22	627
30	33	871	8490	5186	28	778
20	50	1320	9875	6530	35	979
10	71	1874	10778	8501	45	1275
>0	107	2825	11858	11858	63	1779
grens gram/m^2	Nloc	Oppervlak [ha]	B.aanw. vers	B.oogstb. vers	%	B.oogstb. vlees
2000	3	79	2431	847	4.5	127
1200	8	211	4301	1766	9.4	265
900	14	370	5913	2586	14	388
750	16	422	6329	3161	17	474
600	23	607	7523	3880	21	582
450	28	739	8219	4892	26	734
300	41	1082	9465	6218	33	933
200	55	1452	10336	7432	39	1115
100	84	2218	11477	9259	49	1389
>0	107	2825	11858	11858	63	1779
niet perm. gesl.: onverhuurd	323	8527	11858		63	1779

Tabel 6 De oogstbare biomassa van kokkels, in de voor de visserij niet bereikbare of gesloten gebieden in de Oosterschelde, in het najaar van 1998 als functie van de dichtheid in kokkelbanken.

kolom		betekenis:				
1	Veronderstelde grens in aantallen/m^2 resp biomassa/m^2 tot waar visserij rendabel is, dan wel wordt toegestaan.					
2	Aantal locaties dat aan deze minimum bezetting voldoet.					
3	Bijbehorende oppervlak in ha.					
4	Daarin totale aanwezige bestand aan kokkels in metrische tonnen versgewicht.					
5	Gedeelte dat daarvan oogstbaar is, gegeven de gestelde grens.					
6	Oogst als percentage van het totale kokkelbestand in de Oosterschelde.					
7	Oogst in tonnen kokkelvlees					
1	2	3	4	5	6	7
grens aant/m^2	Nloc	Oppervlak [ha]	B.aanw. vers	B.oogstb. vers	%	B.oogstb. vlees
600	0					
200	2	53	1751	526	2.8	79
100	6	158	3422	1632	8.7	245
60	7	185	3693	2381	13	357
50	8	211	3886	2611	14	392
40	10	264	4184	2901	15	435
30	14	370	4669	3322	18	498
20	23	607	5389	3852	20	578
10	34	898	6056	4843	26	726
>0	60	1584	6961	6961	37	1044
grens gram/m^2	Nloc	Oppervlak [ha]	B.aanw. vers	B.oogstb. vers	%	B.oogstb. vlees
2000	3	79	2537	953	5.1	143
1200	4	106	2861	1594	8.5	239
900	7	185	3693	2030	11	305
750	7	185	3693	2307	12	346
600	10	264	4238	2654	14	398
450	11	290	4366	3059	16	459
300	21	554	5350	3687	20	553
200	33	871	6118	4375	23	656
100	46	1214	6676	5462	29	819
>0	60	1584	6961	6961	37	1044
gesloten gebieden:	156	4118	6961		37	1044

Tabel 7 De kokkelbiomassa in metrische tonnen versgewicht in de Westerschelde in het voorjaar en september 1998. De omvang van het kokkelbestand in september is met gebruik van de informatie in tabel 3 afgeleid van de het kokkelbestand in het voorjaar.

kolom		betekenis:				
1	Jaarklas aangetroffen kokkels					
2	Aantal bemonsterde locaties waar kokkels zijn aangetroffen					
3	Kokkelbiomassa in het voorjaar in metrische tonnen versgewicht					
4	Kokkelbiomassa in % t.o.v. de totale kokkelbiomassa in de Westerschelde in het voorjaar.					
5	Berekende kokkelbiomassa in september in metrische tonnen versgewicht.					
6	Kokkelbiomassa in % t.o.v. de totale kokkelbiomassa in de Westerschelde in september.					
7	Hoeveelheid aanwezig kokkelvlees in september in tonnen					
1 jaarklas	2 Nloc.	3 B.voorjaar ton	4 %	5 B.sept. ton	6 %	7 B.vlees sept.
1-jarig	93	9114	84	31659	93	4749
2-jarig	30	1292	12	1642	5	246
meer-jarig	11	478	4	595	2	89
totaal W'schelde	248	10884	100	33896	100	5084

Tabel 8 Oogstbare biomassa van kokkels in de gehele Westerschelde in het najaar van 1998 als functie van de dichtheid in kokkelbanken tot waar bevissing rendabel is danwel wordt toegestaan.

kolom	betekenis:					
1	Veronderstelde grens in aantallen/m ² resp biomassa/m ² tot waar visserij rendabel is, dan wel wordt toegestaan.					
2	Aantal locaties dat aan deze minimum bezetting voldoet.					
3	Bijbehorende oppervlak in ha.					
4	Daarin totale aanwezige bestand aan kokkels in metrische tonnen versgewicht.					
5	Gedeelte dat daarvan oogstbaar is, gegeven de gestelde grens.					
6	Oogst als percentage van het totale kokkelbestand in de Westerschelde.					
7	Oogst in tonnen kokkelvlees					
1	2	3	4	5	6	7
grens aant/m ²	Nloc	Oppervlak [ha]	B.aanw. vers	B.oogstb. vers	%	B.oogstb. vlees
600	16	422	23748	13342	39	2001
200	29	766	28306	22237	66	3336
100	43	1135	30664	25924	76	3889
60	54	1426	32107	28085	83	4213
50	59	1558	32467	28787	85	4318
40	61	1610	32649	29537	87	4431
30	64	1690	32758	30322	89	4548
20	74	1954	33298	31246	92	4687
10	84	2218	33648	32387	96	4858
>0	97	2561	33896	33896	100	5084
grens gram/m ²	Nloc	Oppervlak [ha]	B.aanw. vers	B.oogstb. vers	%	B.oogstb. vlees
2000	19	502	25934	15902	47	2385
1200	23	607	27601	20315	60	3047
900	26	686	28373	22195	65	3329
750	31	818	29497	23359	69	3504
600	35	924	30209	24665	73	3700
450	42	1109	31153	26163	77	3924
300	54	1426	32324	28048	83	4207
200	61	1610	32775	29554	87	4433
100	83	2191	33682	31491	93	4724
>0	97	2561	33896	33896	100	5084
alle locaties	248	7603	33896		100	5084

Tabel 9 De kokkelbiomassa in metrische tonnen versgewicht in de Waddenzee in het voorjaar en september 1998, onderverdeeld naar niet permanent gesloten en permanent gesloten gebieden. De omvang van het kokkelbestand in september is met gebruik van de informatie in tabel 3 afgeleid van de het kokkelbestand n het voorjaar.

kolom	betekenis:					
1	Jaarklas aangetroffen kokkels					
2	Aantal bemonsterde locaties waar kokkels zijn aangetroffen					
3	Kokkelbiomassa in het voorjaar in metrische tonnen versgewicht					
4	Kokkelbiomassa in % t.o.v. de totale kokkelbiomassa in de Waddenzee in het voorjaar.					
5	Berekende kokkelbiomassa in september in metrische tonnen versgewicht.					
6	Kokkelbiomassa in % t.o.v. de totale kokkelbiomassa in de Waddenzee in september.					
7	Hoeveelheid aanwezig kokkelvlees in september in tonnen					
1 jaarklas	2 Nloc.	3 B.voorjaar ton	4 %	5 B.sept. ton	6 %	7 B.vlees sept. ton
NIET PERMANENT GESLOTEN GEBIEDEN:						
onverhuurd(droogvallend):						
broed	40	1341	0.42	1691	0.17	254
1-jarig	579	167431	52	548618	57	82293
2-jarig	234	18719	5.8	23717	2.4	3557
meer-jarig	27	1431	0.45	1830	0.19	274
onverhuurd(diep):						
broed	3	26	0.01	34	0.004	5
1-jarig	96	15533	4.8	53023	5.5	7954
2-jarig	41	1316	0.41	1666	0.17	250
meer-jarig	4	180	0.06	229	0.02	34
100m-lijn van de dijk:						
broed	0					
1-jarig	3	726	0.23	2370	0.24	356
2-jarig	2	96	0.03	122	0.01	18
meer-jarig	0					
totaal:						
broed	43	1367	0.43	1725	0.18	259
1-jarig	678	183690	57	604012	62	90602
2-jarig	277	20131	6.3	25505	2.6	3826
meer-jarig	31	1611	0.50	2059	0.21	309
PERMANENT GESLOTEN GEBIEDEN STRUCTUURNOTA EN NATUURMONUMENTEN:						
onverhuurd:						
broed	20	177	0.05	226	0.02	34
1-jarig	233	94655	29	310321	32	46548
2-jarig	94	19261	6.0	24024	2.5	3604
meer-jarig	9	399	0.12	496	0.05	74
TOTAAL:						
niet permanent gesl.	1119	206800	64	633301	65	94995
permanent gesl.	388	114490	36	335068	35	50260
Waddenzee	1507	321290	100	968369	100	145255

Tabel 10 Oogstbare biomassa van kokkels op droogvallende platen in de Waddenzee in het najaar van 1998 als functie van de dichtheid in kokkelbanken tot waar bevissing rendabel is danwel wordt toegestaan. De kokkelbiomassa aanwezig in de permanent gesloten gebieden is buiten beschouwing gelaten

kolom	betekenis:					
1	Veronderstelde grens in aantallen/m ² resp biomassa/m ² tot waar visserij rendabel is, dan wel wordt toegestaan.					
2	Aantal locaties dat aan deze minimum bezetting voldoet.					
3	Bijbehorende oppervlak in ha.					
4	Daarin totale aanwezige bestand aan kokkels in metrische tonnen versgewicht.					
5	Gedeelte dat daarvan oogstbaar is, gegeven de gestelde grens.					
6	Oogst als percentage van het totale kokkelbestand in de Waddenzee					
7	Oogst in tonnen kokkelvlees					
1	2	3	4	5	6	7
grens aant/m ²	Nloc	Oppervlak [ha]	B.aanw. vers	B.oogstb. vers	%	B.oogstb. vlees
600	54	1665	292213	176648	18	26497
200	148	5373	440732	318252	33	47738
100	227	8476	491020	396297	41	59444
60	297	11831	521696	440951	46	66143
50	322	13117	531584	455250	47	68287
40	348	14277	540473	471742	49	70761
30	376	16068	548222	489577	51	73437
20	421	18566	555843	510645	53	76597
10	470	22122	563382	535567	55	80335
>0	632	39679	574165	574165	59	86125
grens gram/m ²	Nloc	Oppervlak [ha]	B.aanw. vers	B.oogstb. vers	%	B.oogstb. vlees
2000	150	5070	446996	345592	36	51839
1200	221	8375	499181	398685	41	59803
900	254	10241	518881	426709	44	64006
750	277	11124	526010	442578	46	66387
600	302	12209	533369	460116	48	69017
450	348	14504	545196	479926	50	71989
300	394	16674	553470	503449	52	75517
200	427	18843	559039	521353	54	78203
100	499	24872	567285	542413	56	81362
>0	632	39679	574165	574165	59	86125
open gebieden droogvallend	946	91214	574165		59	86125

Tabel 11 Oogstbare biomassa van kokkels in de niet droogvallende delen van de Waddenzee in het najaar van 1998 als functie van de dichtheid in kokkelbanken tot waar bevissing rendabel is danwel wordt toegestaan. De kokkelbiomassa aanwezig in de permanent gesloten gebieden is buiten beschouwing gelaten

kolom	betekenis:					
1	Veronderstelde grens in aantallen/m ² resp biomassa/m ² tot waar visserij rendabel is, dan wel wordt toegestaan.					
2	Aantal locaties dat aan deze minimum bezetting voldoet.					
3	Bijbehorende oppervlak in ha.					
4	Daarin totale aanwezige bestand aan kokkels in metrische tonnen versgewicht.					
5	Gedeelte dat daarvan oogstbaar is, gegeven de gestelde grens.					
6	Oogst als percentage van het totale kokkelbestand in de Waddenzee					
7	Oogst in tonnen kokkelvlees					
1	2	3	4	5	6	7
grens aant/m ²	Nloc	Oppervlak [ha]	B.aanw. vers	B.oogstb. vers	%	B.oogstb. vlees
600	2	20	6438	2485	0.26	373
200	16	706	31368	12687	1.3	1903
100	28	1387	41167	24165	2.5	3625
60	39	1841	45833	32092	3.3	4814
50	42	1942	46598	34466	3.6	5170
40	47	2119	47680	37015	3.8	5552
30	52	2346	48516	39791	4.1	5969
20	55	2598	49021	42816	4.4	6422
10	71	4389	52751	47106	4.9	7066
>0	102	8148	54919	54919	5.7	8238
grens gram/m ²	Nloc	Oppervlak [ha]	B.aanw. vers	B.oogstb. vers	%	B.oogstb. vlees
2000	18	782	33612	17973	1.9	2696
1200	26	1160	39334	25410	2.6	3811
900	36	1715	44911	29473	3.0	4421
750	40	1867	46203	32203	3.3	4830
600	43	1993	47073	35116	3.6	5267
450	48	2144	47880	38231	4.0	5735
300	52	2346	48589	41551	4.3	6233
200	62	3355	51098	44388	4.6	6658
100	76	4894	53670	48777	5.0	7317
>0	102	8148	54919	54919	5.7	8238
open gebieden diep	170	16396	54919		5.7	8238

Tabel 12 De oogstbare biomassa van kokkels, in de voor de visserij niet bereikbare of gesloten gebieden in de Waddenzee, in het najaar van 1998 als functie van de dichtheid in kokkelbanken.

kolom	betekenis:					
1	Veronderstelde grens in aantallen/m ² resp biomassa/m ² tot waar visserij rendabel is, dan wel wordt toegestaan.					
2	Aantal locaties dat aan deze minimum bezetting voldoet.					
3	Bijbehorende oppervlak in ha.					
4	Daarin totale aanwezige bestand aan kokkels in metrische tonnen versgewicht.					
5	Gedeelte dat daarvan oogstbaar is, gegeven de gestelde grens.					
6	Oogst als percentage van het totale kokkelbestand in de Waddenzee					
7	Oogst in tonnen kokkelvlees					
1	2	3	4	5	6	7
grens aant/m ²	Nloc	Oppervlak [ha]	B.aanw. vers	B.oogstb. vers	%	B.oogstb. vlees
600	28	933	189068	106665	11	16000
200	79	2800	272929	196803	20	29520
100	112	4667	303742	243514	25	36527
60	135	5953	318658	272199	28	40830
50	143	6281	321198	280083	29	42012
40	149	6508	322711	288465	30	43270
30	164	7315	326298	297606	31	44641
20	188	8778	330811	308017	32	46202
10	209	9964	333427	320228	33	48034
>0	262	15564	337344	337334	35	50600
grens gram/m ²	Nloc	Oppervlak [ha]	B.aanw. vers	B.oogstb. vers	%	B.oogstb. vlees
2000	87	3531	294844	224214	23	33632
1200	109	4339	307743	255679	26	38352
900	126	5070	315131	269499	28	40425
750	135	5550	319081	277459	29	41619
600	148	6004	322160	286138	30	42921
450	159	6584	325044	295417	31	44313
300	179	8072	330405	306189	32	45928
200	192	9005	332810	314800	33	47220
100	221	10897	335269	324372	34	48656
>0	262	15564	337334	337334	35	50600
gesloten gebieden	391	34432	337334		35	50600